

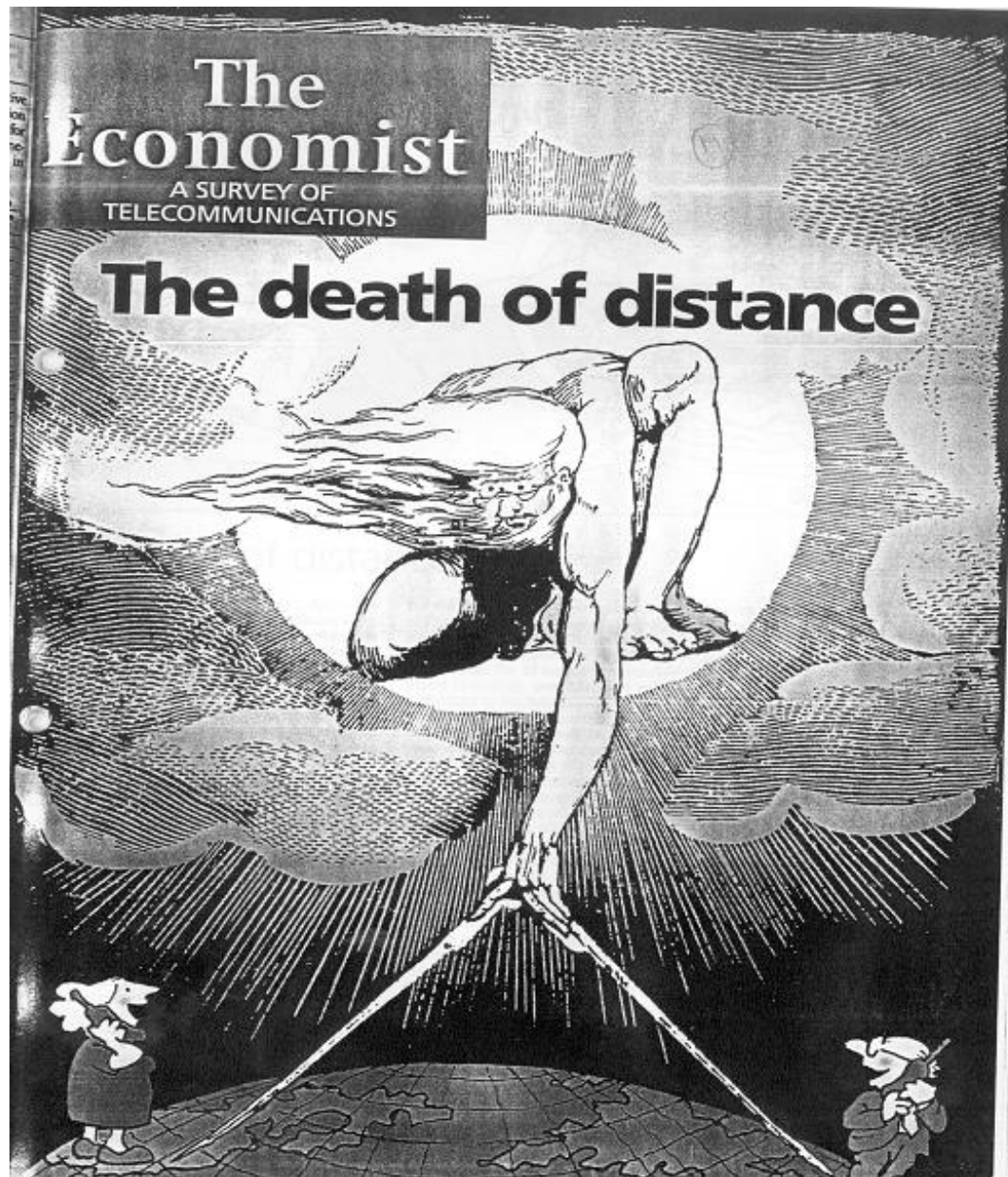
Dr. habil. Jakobi Ákos

A földrajzi és a virtuális tér dualitása

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Regionális Tudományi Tanszék

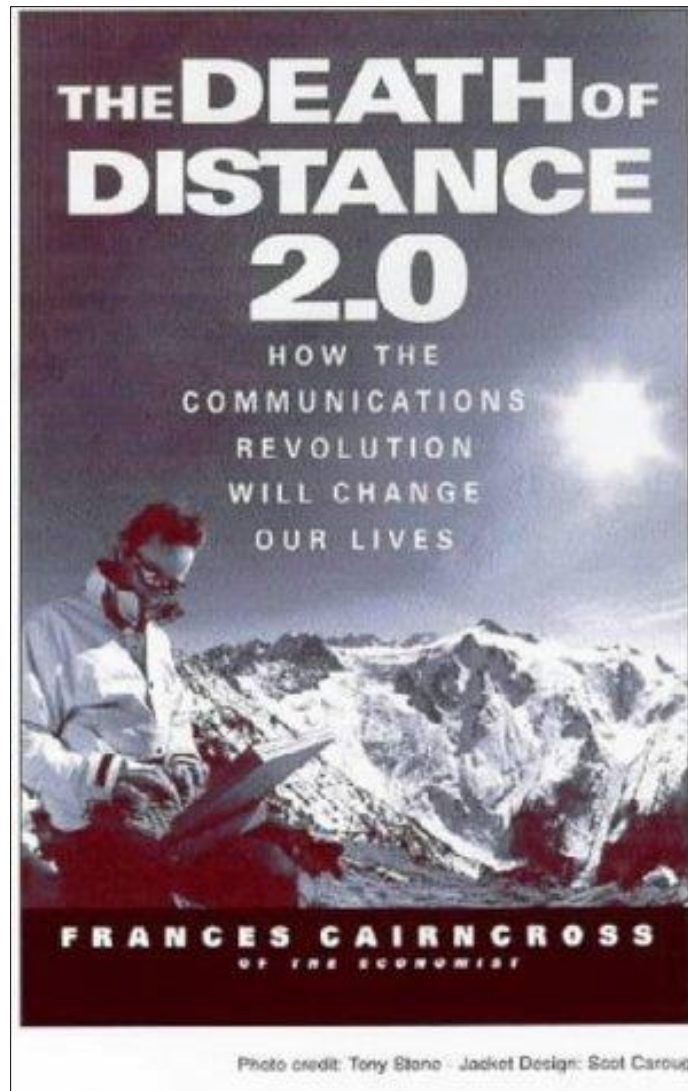
A földrajzi tértől elszakadó információs világ

Bitek, nem atomok

Tértelen tér

**bármit,
bármikor,
bárhol,**

**a földrajz
vége**

A kibertér
mindenhol van
és sehol sincs

határtalan
világ

**helynélküliség,
helytelenség**

„feloldódó”
városok

*súlytalan
világ*

Frances Cairncross ‘death of distance’ elmélete

- A távolság többé nem határozza meg a kommunikáció költségeit (elektronikus kommunikáció)
- A földrajzi helyzet nem kulcskérdés többé az üzleti döntésekben (fate of location). A vállalatok a „képernyőhöz köthető” tevékenységeiket a Föld bármely pontjára kihelyezhetik, ahol a legjobb munkaerő-kínálatot és termelési feltételeket találják.

Frances Cairncross ‘death of distance’ elmélete

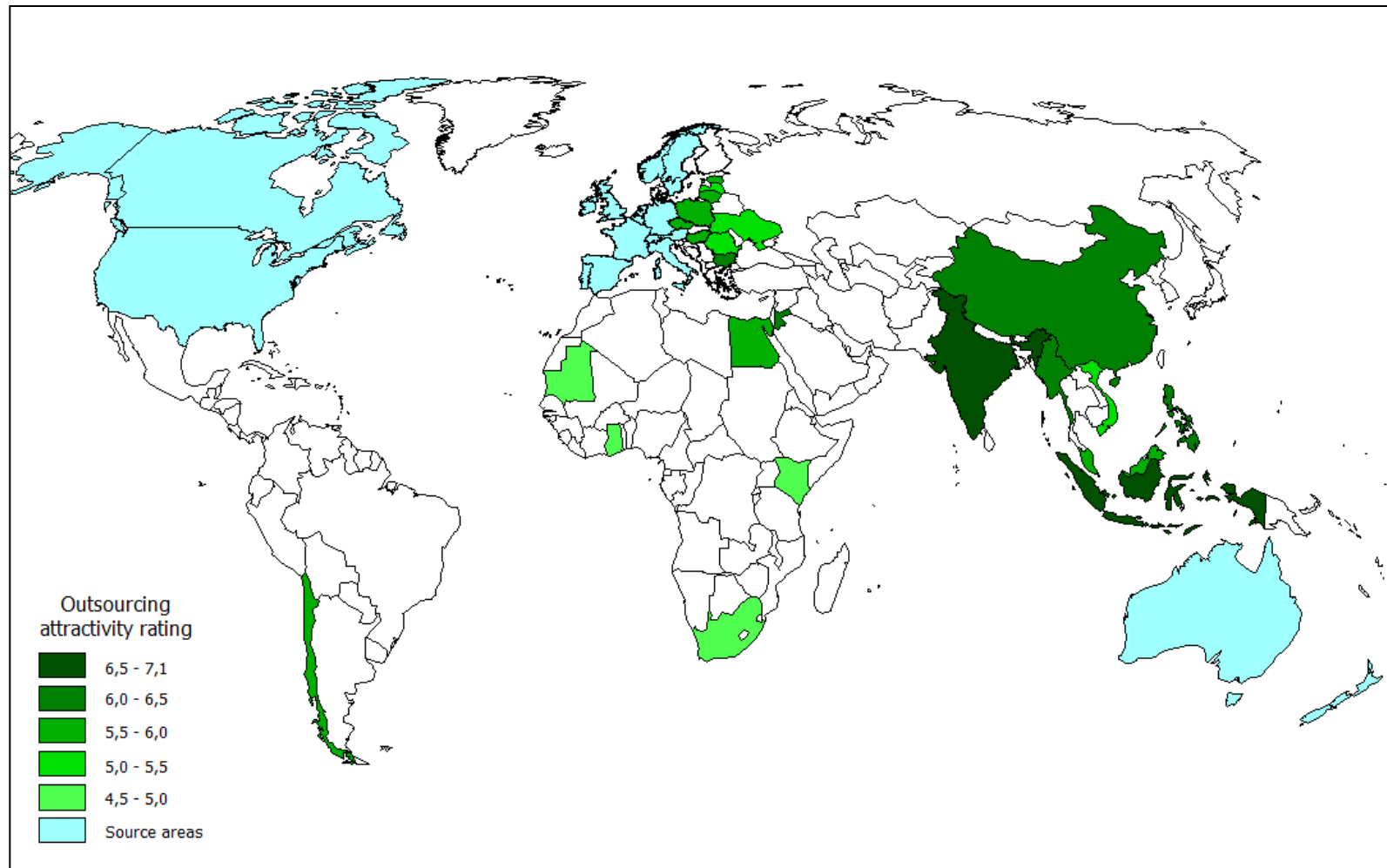
- A vállalatok egyes munkatípusokat három műszakban is megszervezhetnek a globális időzónákhoz igazodva: Amerikák, K-Ázsia és Ausztrália, Európa
- „Follow the Sun” fogyasztói szolgálat
- Bármikor, bárhol: 24/7 hozzáférés
- A fejlődő országok egyre növelik a teljesítményüket az online szolgáltatásokban – call centerek, segédvonalak, online biztonsági monitoring, szoftverírás stb. – és ezeket a gazdag ipari országoknak adják el, melyekben az ilyen szolgáltatásokat eddig belföldiek voltak

A legvonzóbb globális outsourcing desztinációk

REGION	CENTRAL & EASTERN EUROPE	CHINA & SOUTHEAST ASIA	LATIN AMERICA & CARIBBEAN	MIDDLE EAST & AFRICA
Top-Ranked Countries	Czech Republic, Bulgaria, Slovakia, Poland, Hungary	India, China, Malaysia, Philippines, Singapore, Thailand	Chile, Brazil, Mexico, Costa Rica, Argentina	Egypt, Jordan, United Arab Emirates, Ghana, Tunisia
Up-and-Comers	Romania, Russia, Ukraine, Belarus	Indonesia, Vietnam, Sri Lanka	Jamaica, Panama, Nicaragua, Colombia	South Africa, Israel, Turkey, Morocco

Forrás: Pettigrew (2006)

A legvonzóbb globális outsourcing desztinációk

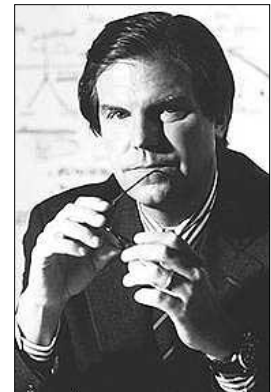

Forrás: Sourcing Line Computer Economics (2012) alapján saját szerkesztés

Nicholas Negroponte

“A digitális bolygó úgy néz ki, úgy érződik, mint egy gombostű feje. Mintha összekötnénk mindnyájunkat, számos, a nemzetállamokhoz köthető érték teret ad a kisebb vagy nagyobb elektronikus közösségek értékeinek. Digitális környezetben szocializálódunk, amelyben a fizikai tér irreleváns lesz és az idő más szerepet játszik”

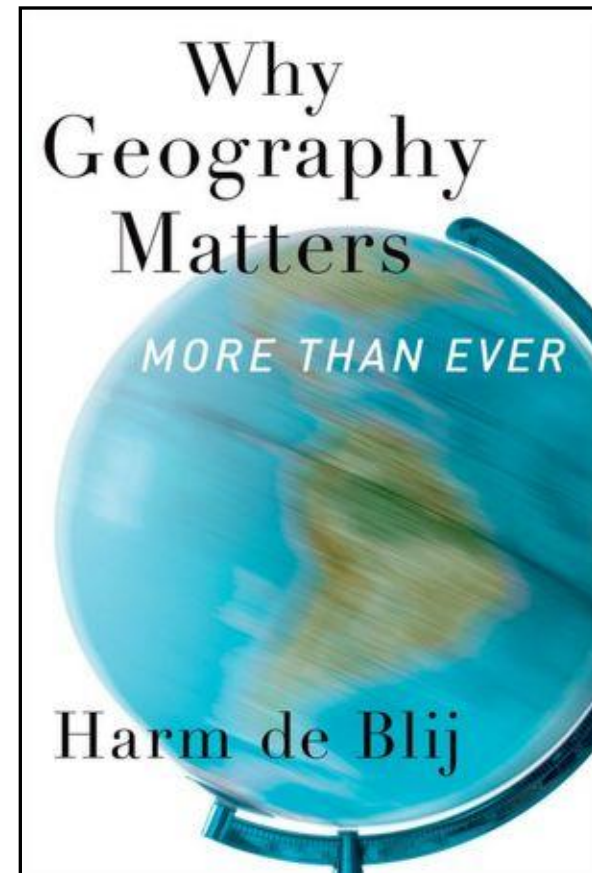
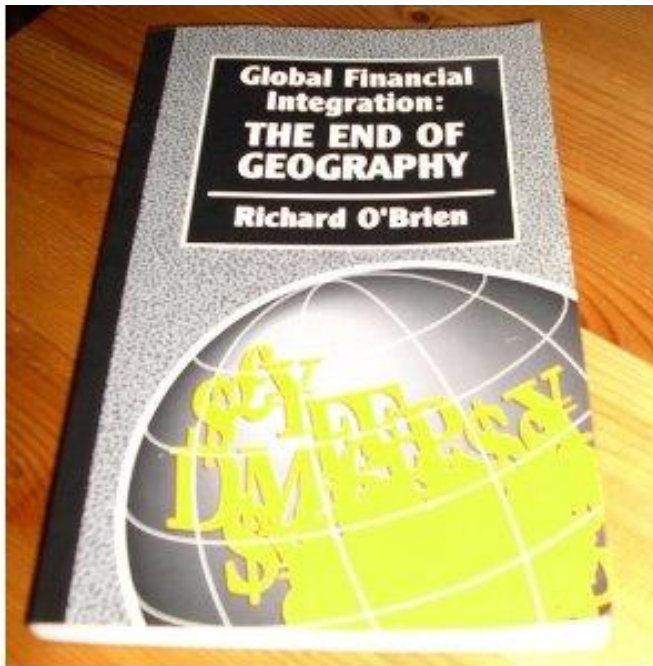
(Being Digital, 1995)

Az információs tér diadala: „the end of geography”?

- globális piaci szisztémák erősödése, nemzetállamok szerepének megszűnése (Negroponte, 1995)
- vállalkezási tevékenységek átstrukturálása, fogyasztás helyétől kevésbé függő telephelyválasztás („fate of location”)
- globális, mindenhol elérhető hálózatok, bárhol hozzáférhető információk, tetszőleges helyről végezhető tevékenységek
- a térnek az idő általi „legyőzése” lehetséges
- a kibertérben a felhasználók felszabadulhatnak az emberi test fizikai megkötöttségei alól
- társadalmi terek, ahol az emberek továbbra is személyesen találkoznak, de a „találkozás” és a „személyesség” új definíciói mellett

Dualitás a szakirodalomban: A földrajz lényeges vagy lényegtelen?

A földrajz „tovább él” az információs világban

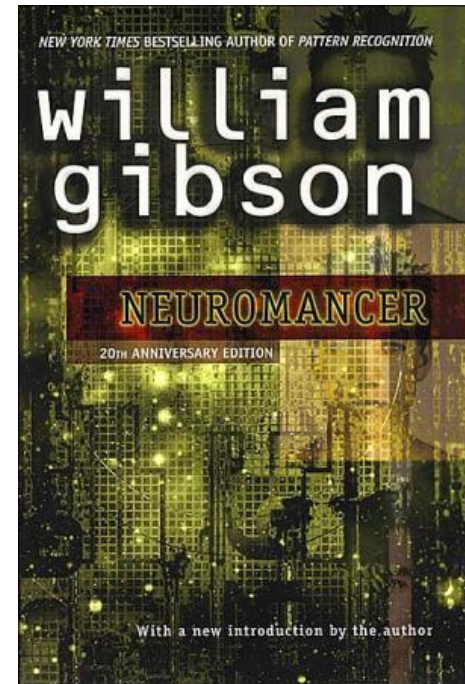
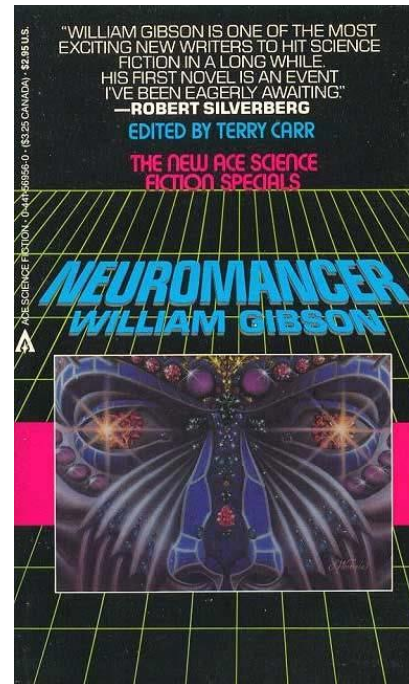
- tovább élnek a valódi térbeli, társadalmi és gazdasági megkötöttségek
- a globalizáció nem homogenizáló folyamat
- infrastrukturális adottságok továbbra is egyenlőtlenül oszlanak meg a térben
- optikai kábelek kilométerei, számítógépes hardver elemek tonnái
- nem adható át minden információ az IKT technológiákkal (kodifikált vs. tacit tudás), a kommunikációs interakciók tartalmi mélysége is fontos
- személyes (face-to-face) kontaktusok, agglomerációs trendek („városi zsongás”)
- földrajzi felfedezések második kora (Johansson, 2000)

Akkor valójában milyen is a virtuális tér?

- Virtuális: látszólagos, elképzelt, nem valódi, kézzel nem megfogható
- lehetséges, lehetőségként létező
- Simulacrum: egy olyan másolat, amelynek nincs eredetije (Baudrillard, J. 1981, Mészáros R. 2003)
- Kiber: hajózás, navigálás, mozgás egy olyan térben, amelyikben meglehetősen nagy a mozgásszabadság az irányokat tekintve
- „Határtalanság” a hajós számára, modern felfedező szerep a világháló ismeretlen tartományainak felkutatásakor (Tagai 2004)

William Gibson

„Az emberi civilizáció összes számítógépének adatbankjaiból származó adatok grafikus megjelenítése. Hihetetlen összetettség. Az elme nem-terébe nyújtózó fényvonalak, adatok nyalábjai és csoportjai. Mint a távolodó városi fények...”

- Gibson, W. (1984) Neuromancer. Harper Collins, London.
- Gibson, W. (1999) Neurománc. Valhalla Páholy, Budapest.

A virtuális tér

- GIBSON, W. (1984): a kibertér egyfajta kollektív hallucináció vagy benyomás, a számítógépes adatok grafikai reprezentációja
- SARDAR, Z. – RAVETZ, J. R. (1995): a kibertér maga az éter, amely a computerek bensőjét illetve egymás közötti szféráikat foglalja el
- McNABB, M. (1998): az a hely, ahol a telefonhívások éppen haladnak, vagy ahol a faxolt üzenetünk éppen található a faxberendezésünk és a célállomás között

A virtuális tér

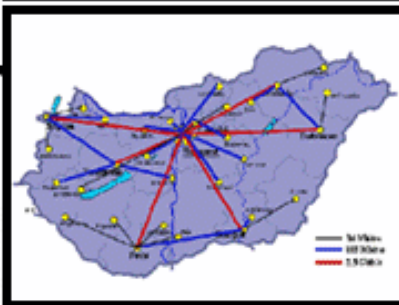
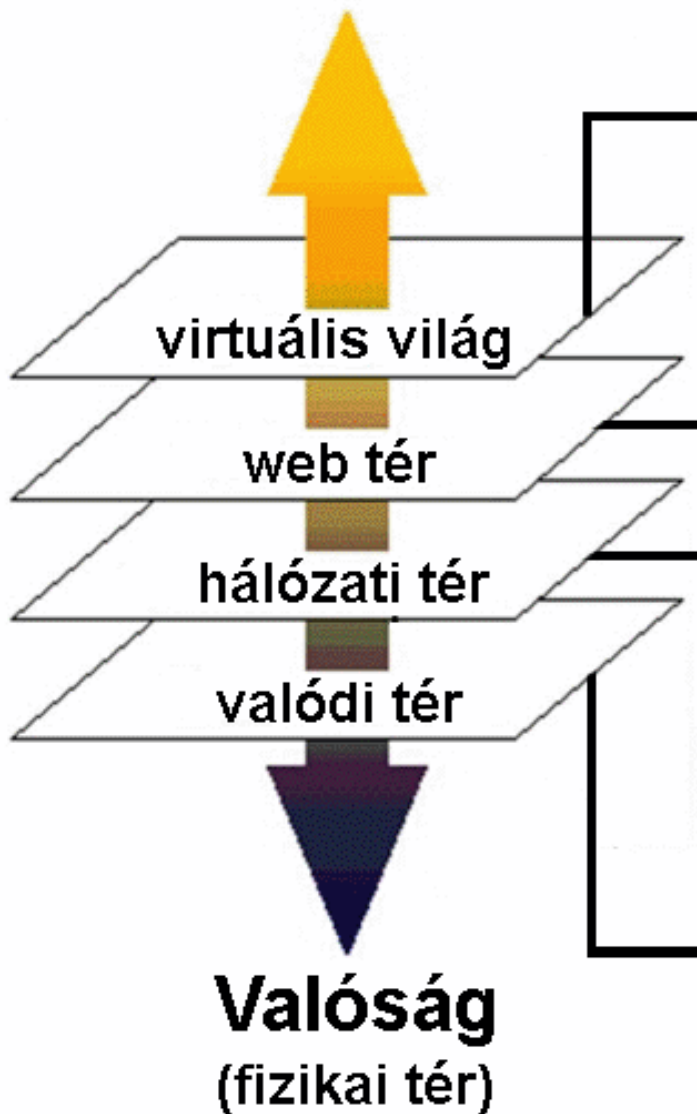
- hardverek, szoftverek, a telekommunikációs hálózatok és az emberi elme szerves kombinációja (Dodge, 2004)
- nem lokalizálható tér, nem euklideszi tér
- észlelt tér, „kollektív hallucináció”, „nooszféra” (Teilhard, 1973)
- teljes egészében társadalmi eredetű tér (mesterséges, konstruált tér)

A földrajzi és a virtuális tér dualitása

Milyen fokú a virtuális tér elszakadása
a földrajzi világtól?

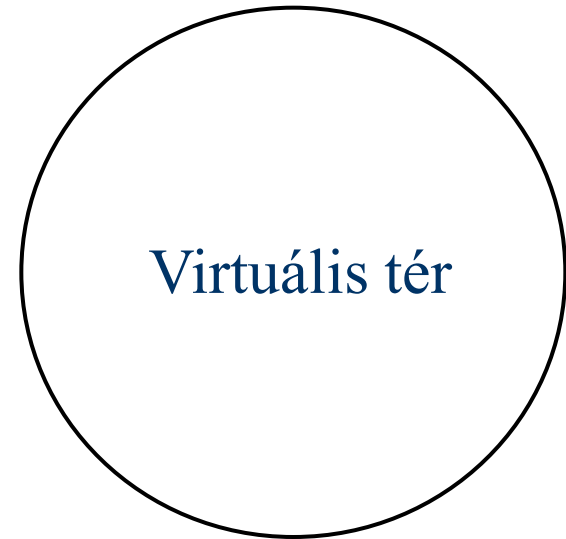
- Független terek, párhuzamos világok, alternatív terek
- Összefüggő terek, befolyásolt világok, kölcsönhatásban lévő terek

Virtualitás (fogalmi terek)

Az információs tér
különböző típusai
(Shiode, N. 2003
alapján saját szerk.)

„Földrajzfüggetlen” virtualitás

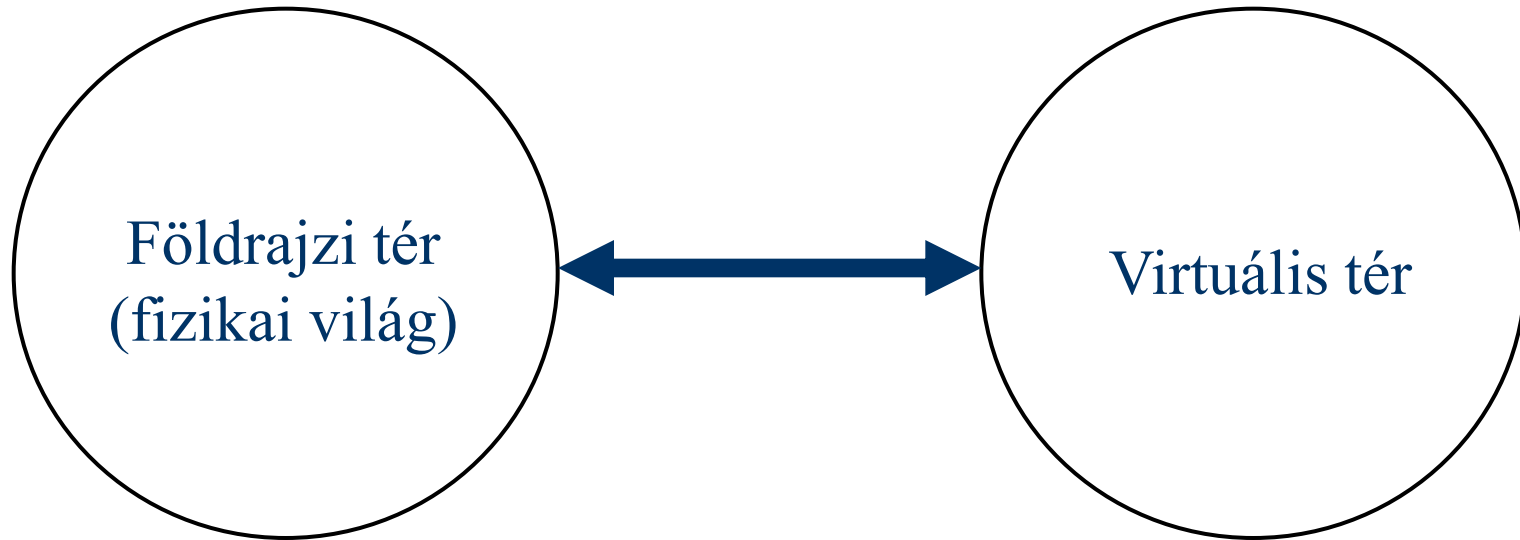
Virtuális világok, virtuális valóságok

- VR – Virtual Reality
- számítógép képernyőjén megjelenő térhatású grafikai ábrázolás
- valódi világhoz hasonló térélmény
- tükörvilág
- de nincs definiált geográfiai kapcsolat!
- „teljes virtualitás”

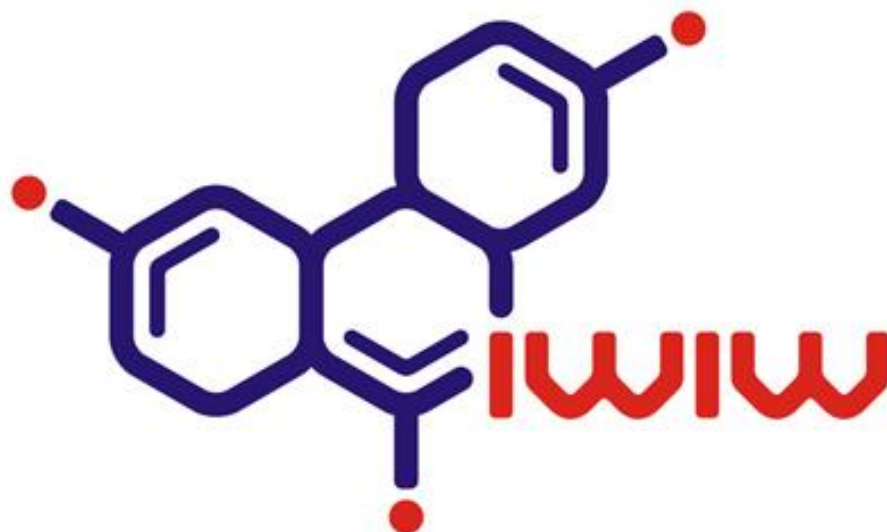

A virtuális valóság (VR) térábrázolása
(Forrás: secondlife.com)

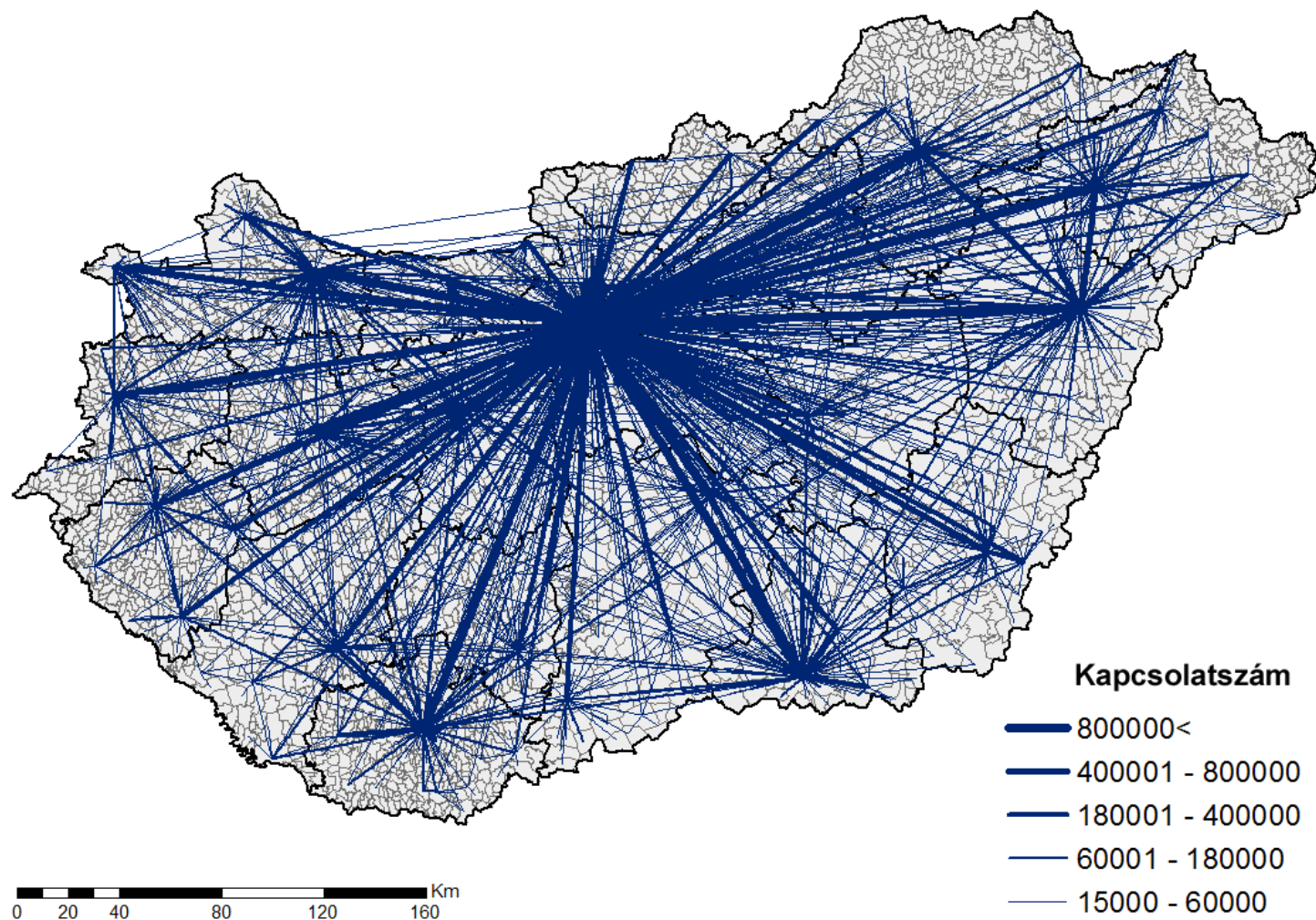
Összekapcsolódó térbeliség

Összekapcsolódó térbeliség

Összekapcsolódó térbeliség: az offline és online világ összefüggései

Települések közötti hálózati kapcsolatok
(összes iWiW kapcsolatszám, 15e db. felett, abszolút élsúlyokkal)

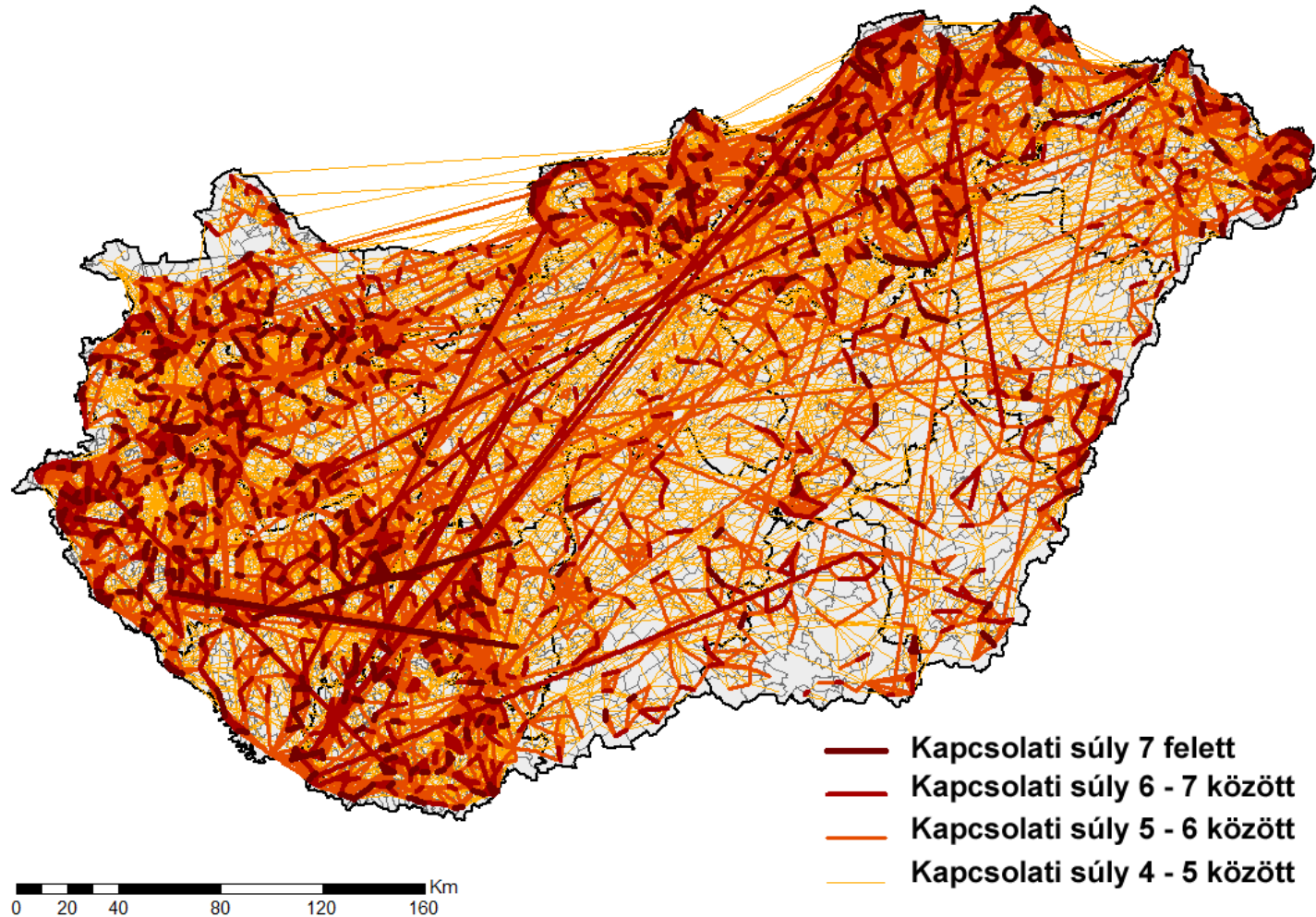
A kapcsolati adatok súlyozása

- A településközi abszolút kapcsolatszám egyértelműen a településhierarchia mentén rendeződik
- Annak érdekében, hogy a virtuális térben létező szoros kapcsolatokat is feltárhassuk, a települések közti összeköttetéseket minden település esetében a fontosságuk szerint súlyozni kellett.
- A kialakított log-normalizált kapcsolatsúly eredmények lehetővé teszik a fontos kapcsolatok kihangsúlyozását a településmérettől függetlenül is
- A kapcsolatsúly a megfigyelt és a véletlenszerűen várható településközi kapcsolatszám egymáshoz viszonyított arányaként került meghatározásra:

$$K_{ij} = \text{Log} \left(\frac{w_{ij}}{e_{ij}} \right) = \text{Log} \left(w_{ij} / \frac{s_i s_j}{\sum_{i=1, j=1}^n w_{ij}} \right)$$

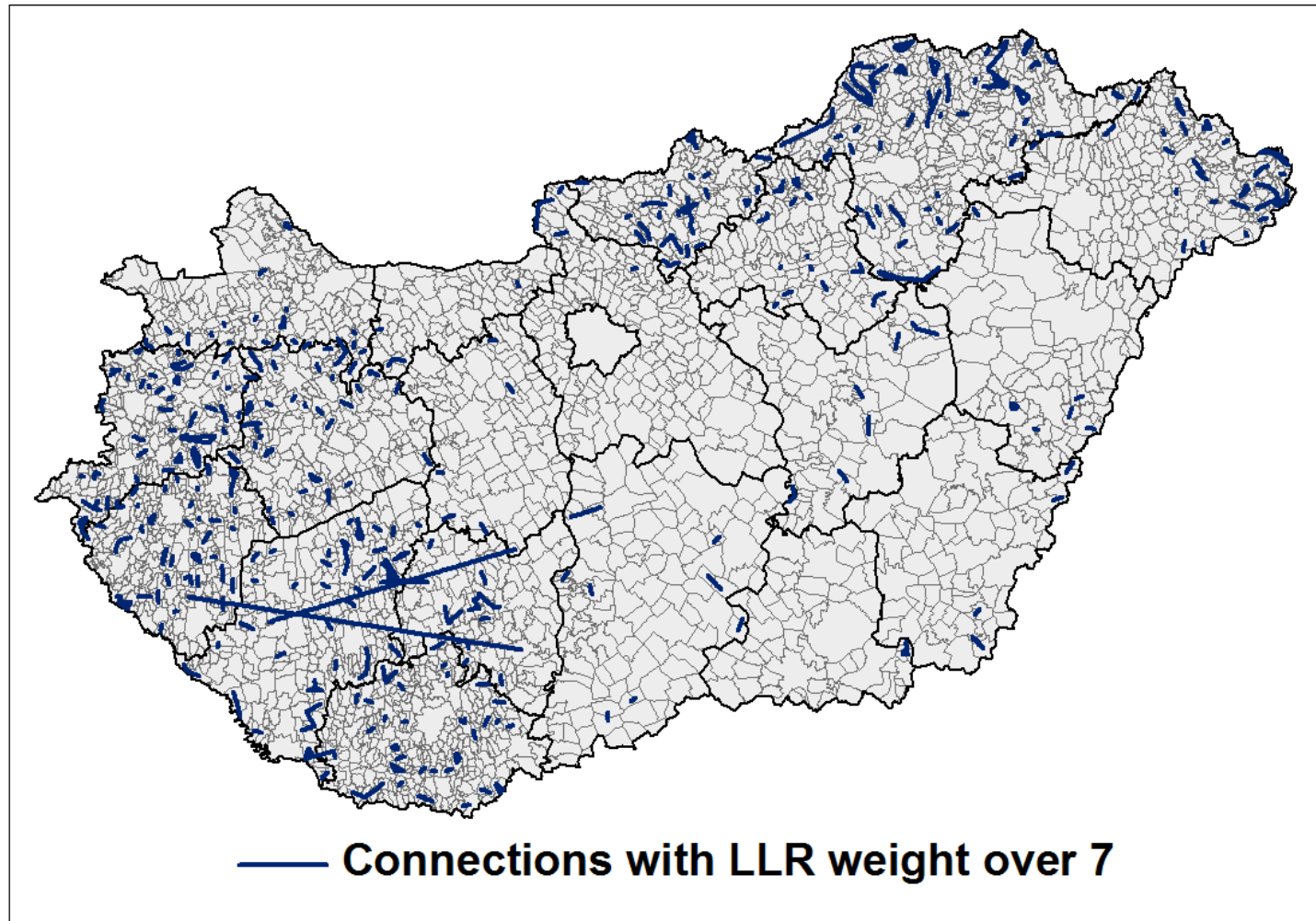
- A magas pozitív kapcsolatsúly értékek erős településközi kapcsolatokra utalnak, a nagyon alacsony negatív értékek gyenge összeköttetéseket tükröznek

Hol találhatók a szoros kapcsolatok?

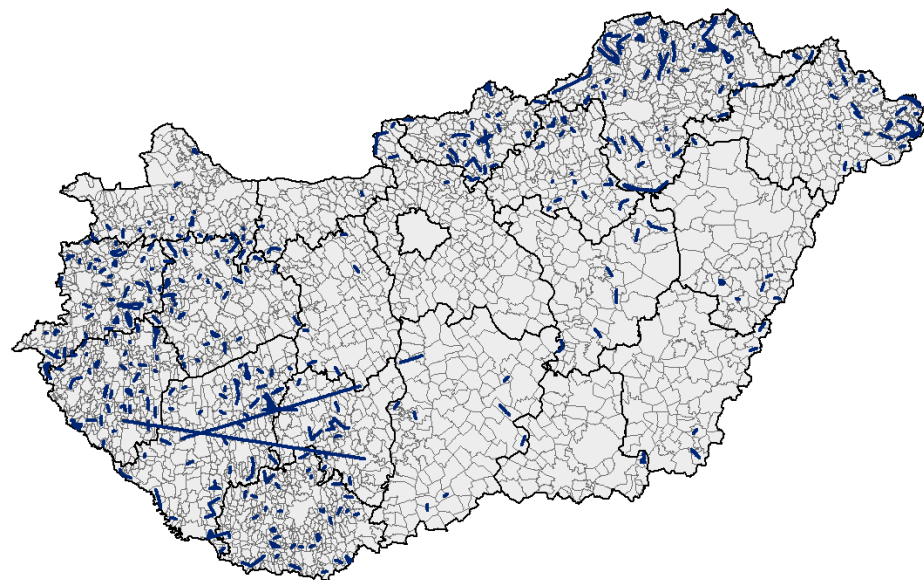

Települések közötti súlyozott hálózati kapcsolatok (log-normalizált élsúlyokkal)

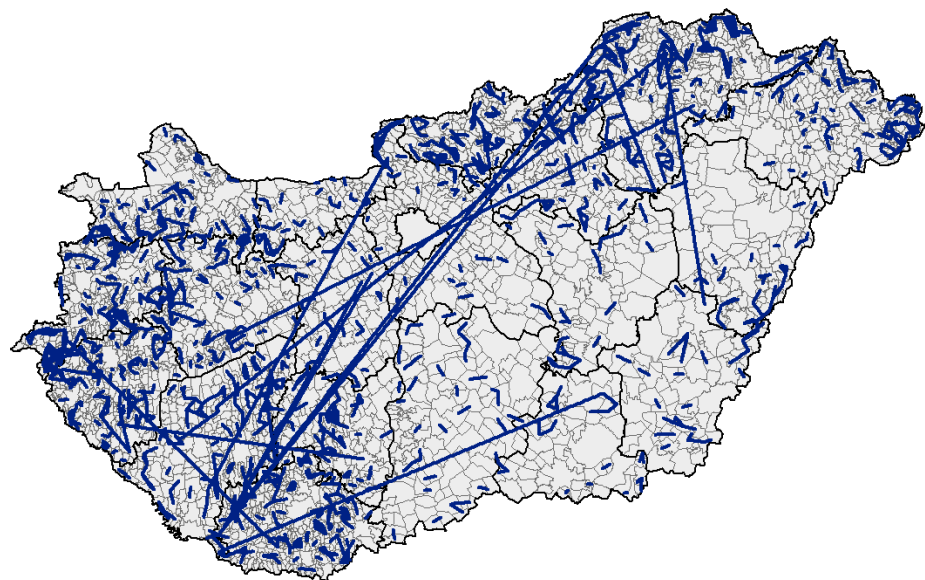
Hol találhatók a szoros kapcsolatok?

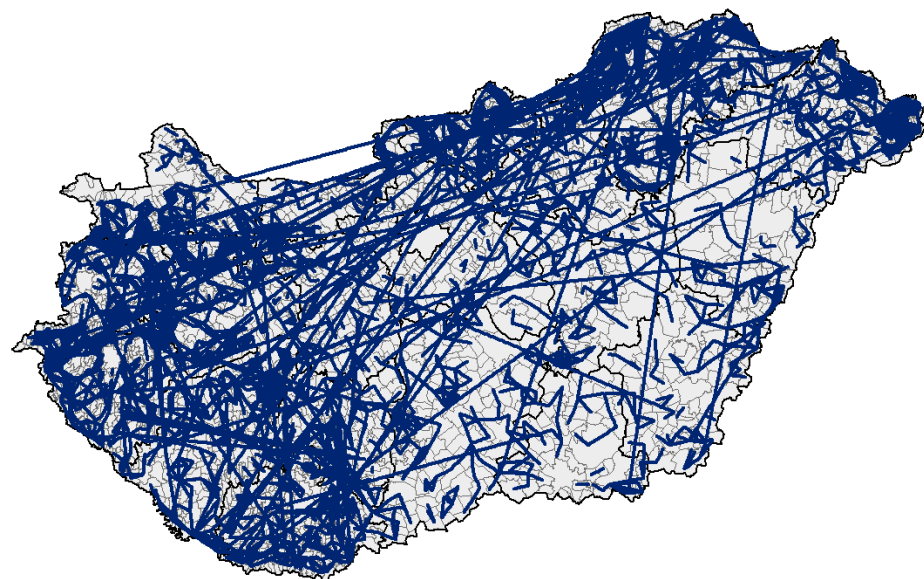
A legszorosabb kapcsolatok térképe

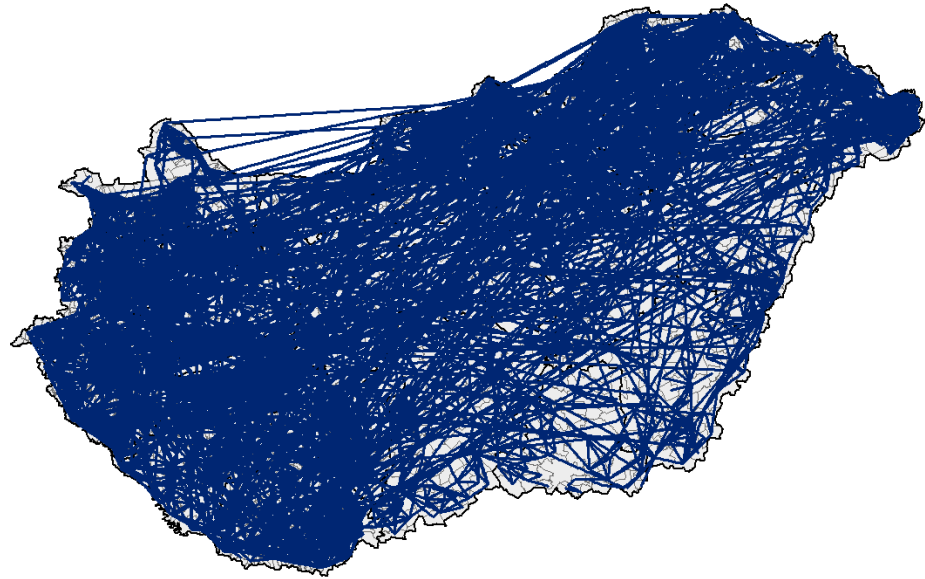
— Kapcsolatsúly 7 felett

— Kapcsolatsúly 6-7 között

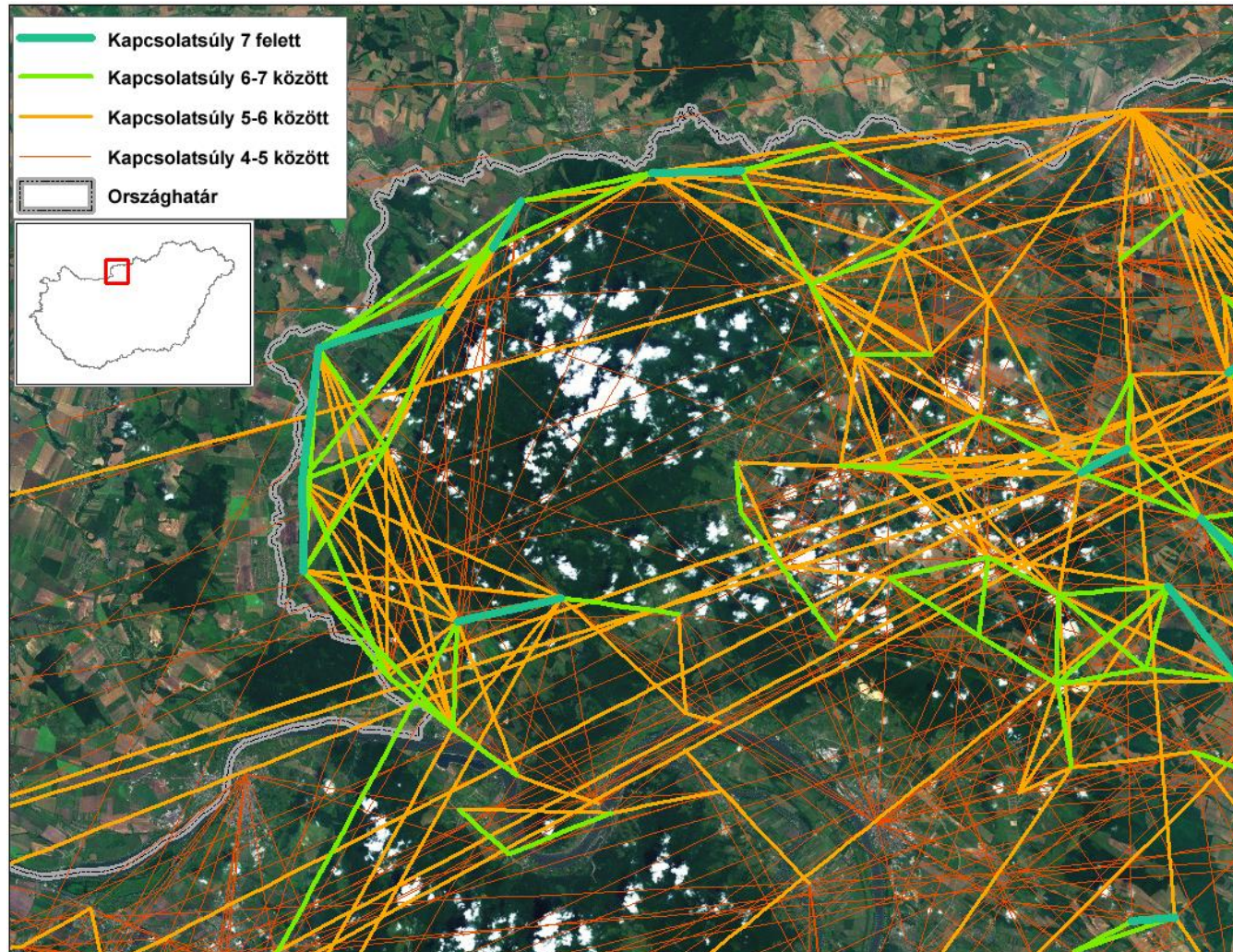

— Kapcsolatsúly 5-6 között

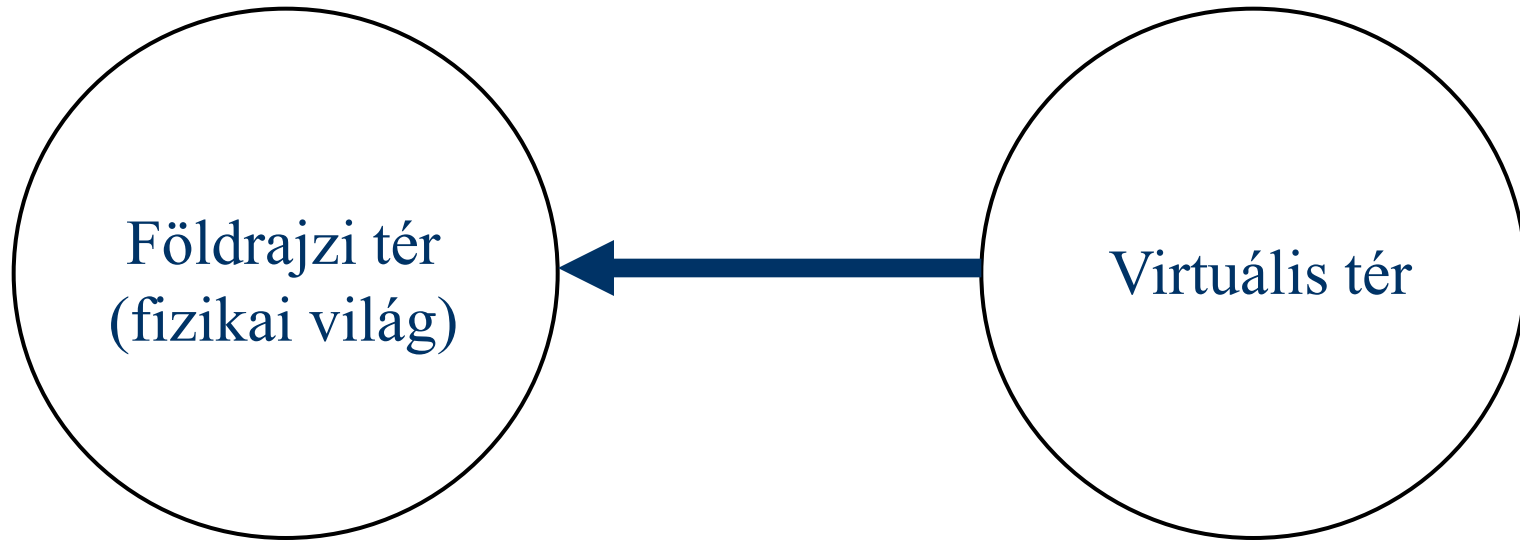

— Kapcsolatsúly 4-5 között

„Geography matters”, avagy a földrajz itt is számít

Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

- Az internet strukturálatlan tartalmainak térbeli értékelése
- A világhálón számos olyan tartalom lelhető fel, amely földrajzilag azonosítható ugyan, de geotag nem kapcsolódik hozzá
- Adatbányászati technikákkal földrajzi helyzetet jelölő adatok keresése, így a hozzá kapcsolódó tartalom földrajzi azonosítása

The collage displays 20 distinct website designs, each tailored to a specific business. The designs vary in color palette, typography, and layout structure, showcasing a range of professional web development styles. Key elements visible across the designs include navigation menus, hero sections with images or videos, contact information, and service descriptions. The businesses represented include design studios, dental practices, financial planning firms, animal breeders, and car dealerships, among others.

Kulcsszó-keresés és címazonosítás

halászat

1011 BUDAPEST, ANGELO ROTTA RAKPART, MAGYARORSZÁG

Haltermelők Országos Szöv...

Address: 1126 budapest vöröskő u. 4/b, 1222 budapest nagytétényi út 48.
Coordinates: 47.495752, 19.009661
Website: <http://mezogazdasag.iclkozepmagyarorszag.hu>
Category: It
Quality: undefined

CONTENT

FEEDBACK

CLOSE

Köcsöztes Mezőgazdaság Növénytermesztés Oktatás, szakképzés, tanfolyam Raktárroda, rendezényszervezés Rendezvények, programok, szórakozás Rovarirtás, takarítás Sport, sporteszközök Szállítmányozás, fuvarozás, utaztatás Szolgáltatás Szórakozás, társkeresés Utazás, üdülés Webáruház, webshop, kereskedelem Linkajánló uszodatechnika penztargepek szerveze szállás Veszprém megye háztartási gépek, beépített sütő Sportegyesületek. sportszövetségek - Szombathelyi Haladás Vasutas Football Kft. Klíma, fűtés, hűtés, árnyékolás - Bakus Hűtő-Klíma Kereskedelem fordítás angolra rágcsálóirtás használt konténer Állateledel, táplálék kiegészítők - Bell Állateledel Bolt budapest nightclub Rlp professzionális iroda takarítás Lomtalanítás - TECHNOÉPSZER Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Haltermelők Országos Szövetsége - Halászat

Cím: 1126 Budapest Vöröskő u. 4/b Telefon: (1)355-7019 Fax:(1)214-2643 Web: <http://www.haltermosz.hu> Megye Bács-Kiskun megye Baranya megye Békés megye Borsod-Abaúj-Zemplén megye Budapest Csongrád megye Fejér megye Győr-Moson-Sopron megye Hajdú-Bihar megye Heves megye Jász-Nagykun-Szolnok megye Komárom-Esztergom megye Nógrád megye Pest megye Somogy megye Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Tolna megye Vas megye Veszprém megye Zala megye Magyarország halászat céglista | Észak-Magyarország halászat céglista | Dunántúl halászat céglista | Alföld halászat céglista | © 2008. ICLKözépMagyarország.hu

Keywords
mezőgazdaság, halászat, haltermelők országos szövetsége, internet céglista, céglista, cégladatbázis

Description

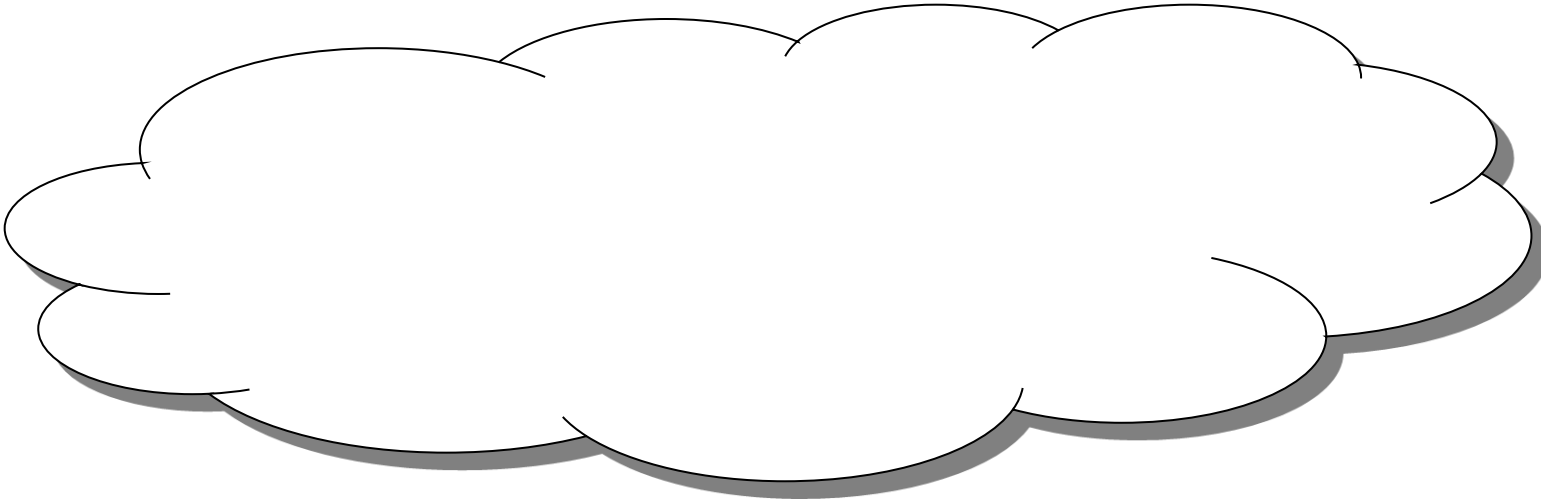

80°x60°x.com

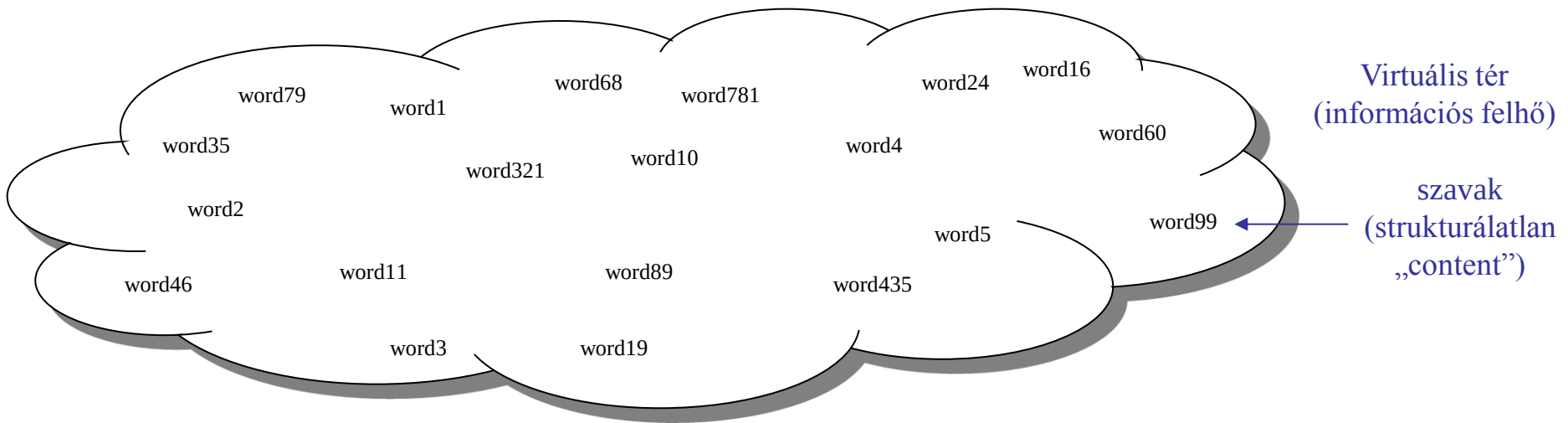
thumbnail coming soon

Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

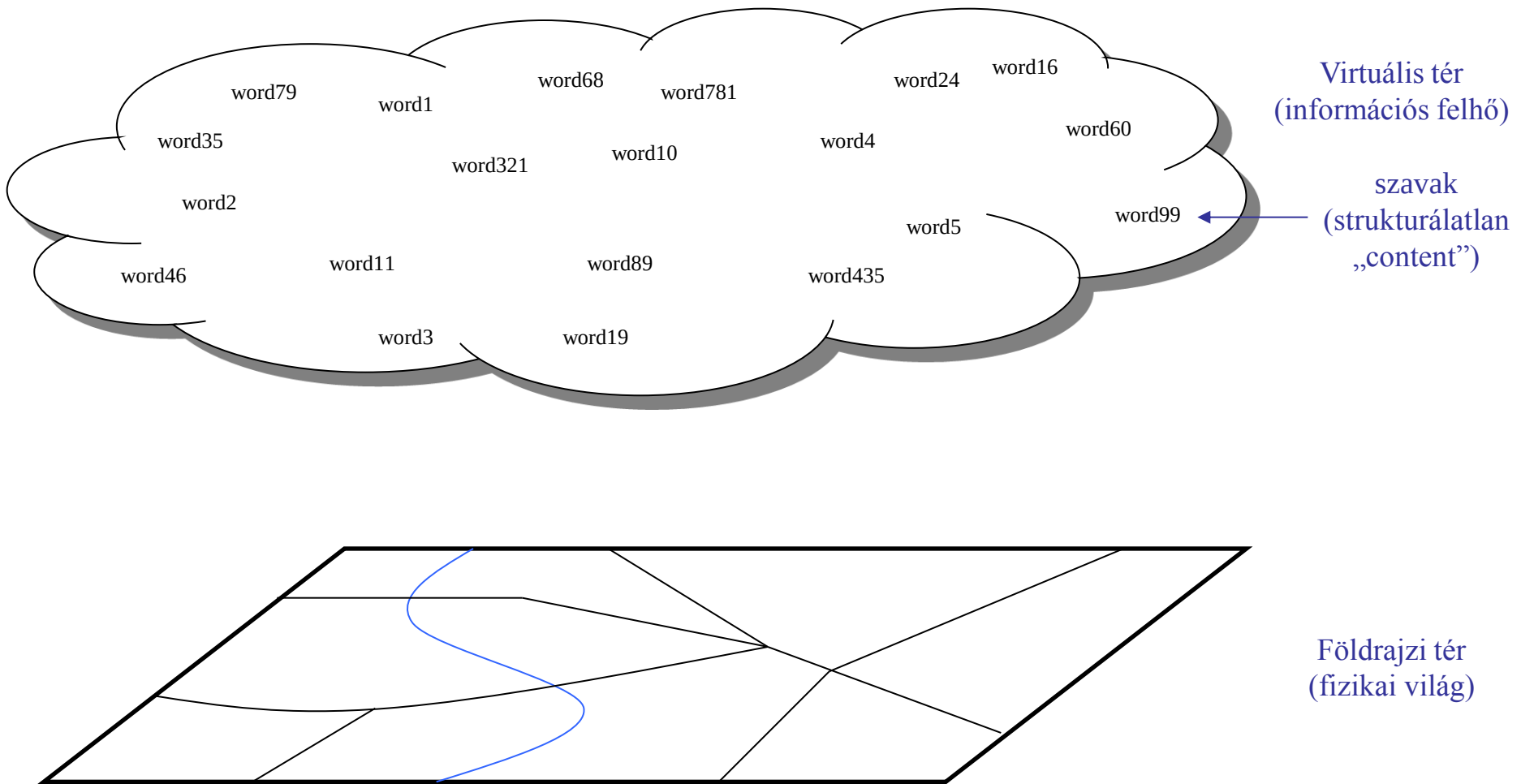
Virtuális tér
(információs felhő)

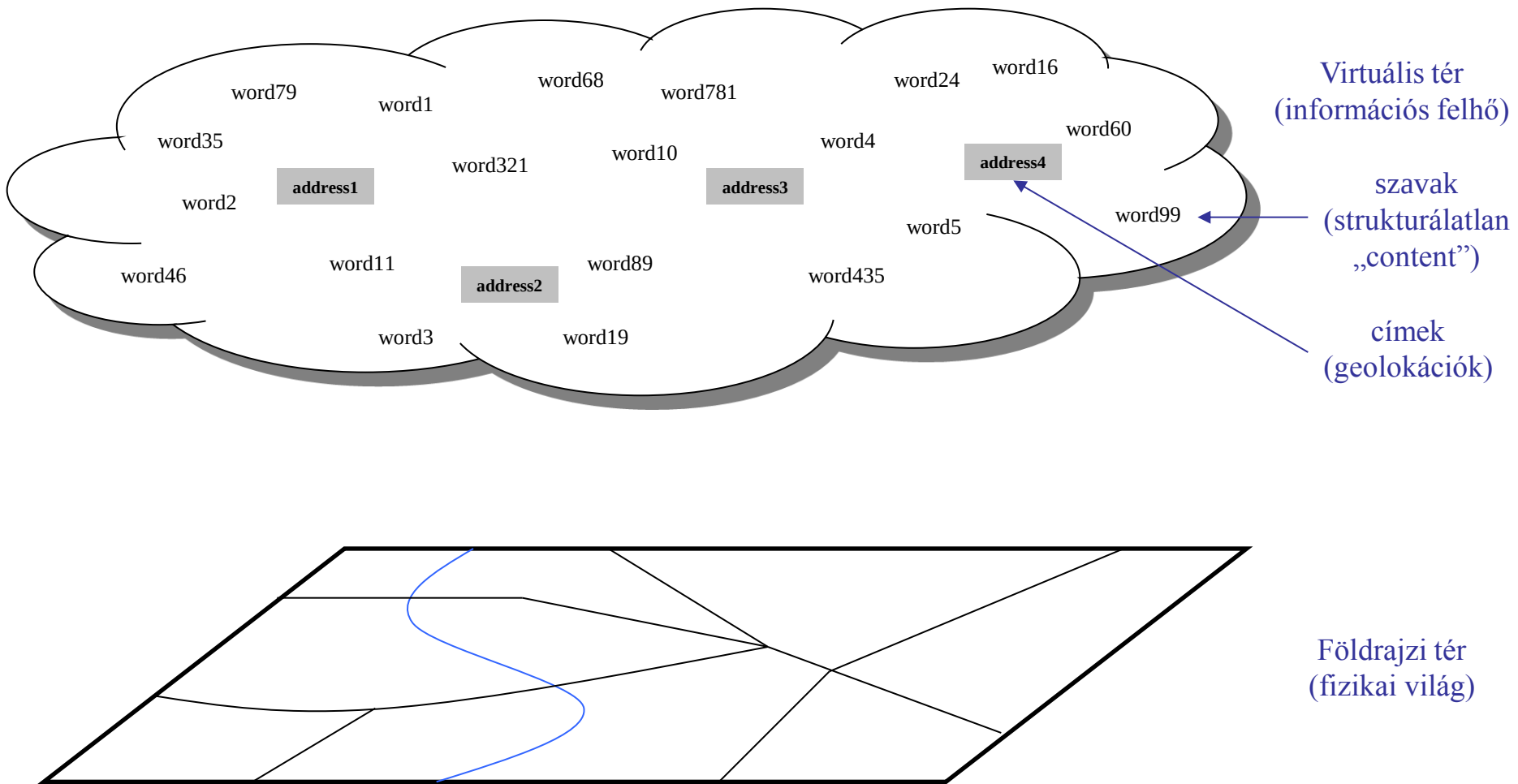
Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

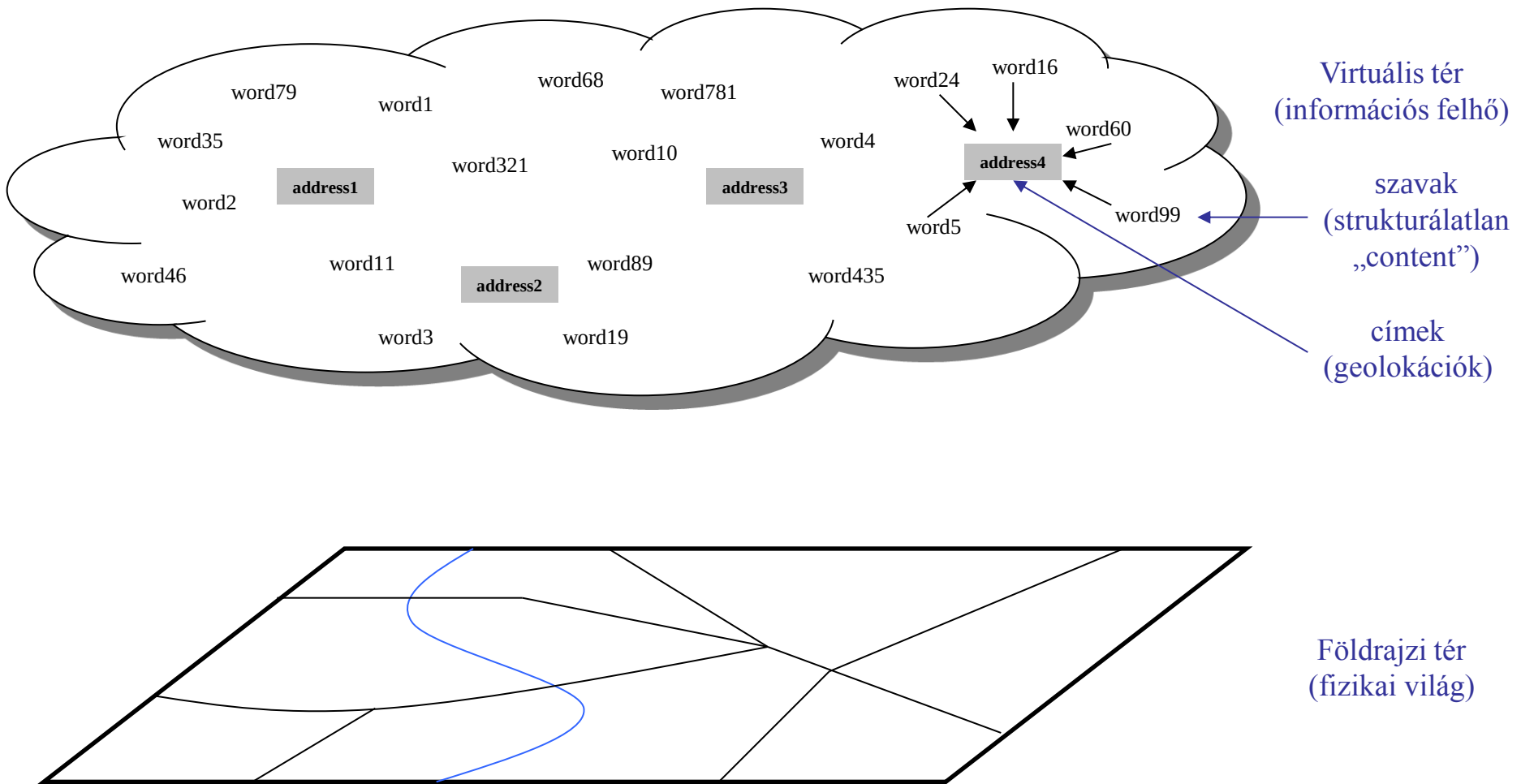
Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

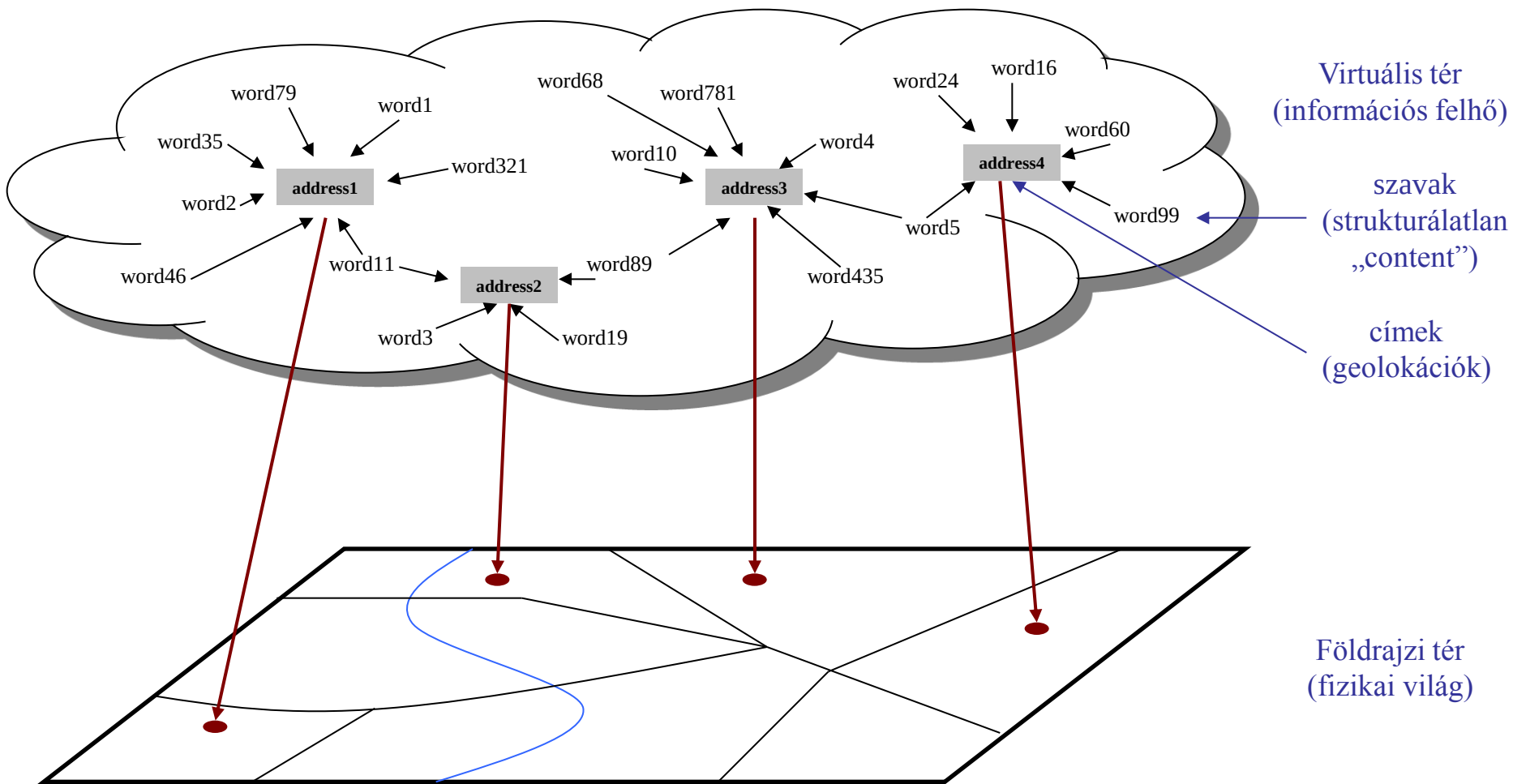
Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

Virtuális térbeli tartalmak (webcontent) azonosítása a földrajzi térben

Strukturált és kereshető adatbázis kialakítása

A szavakat tartalmazó
strukturáló elem
a weboldal

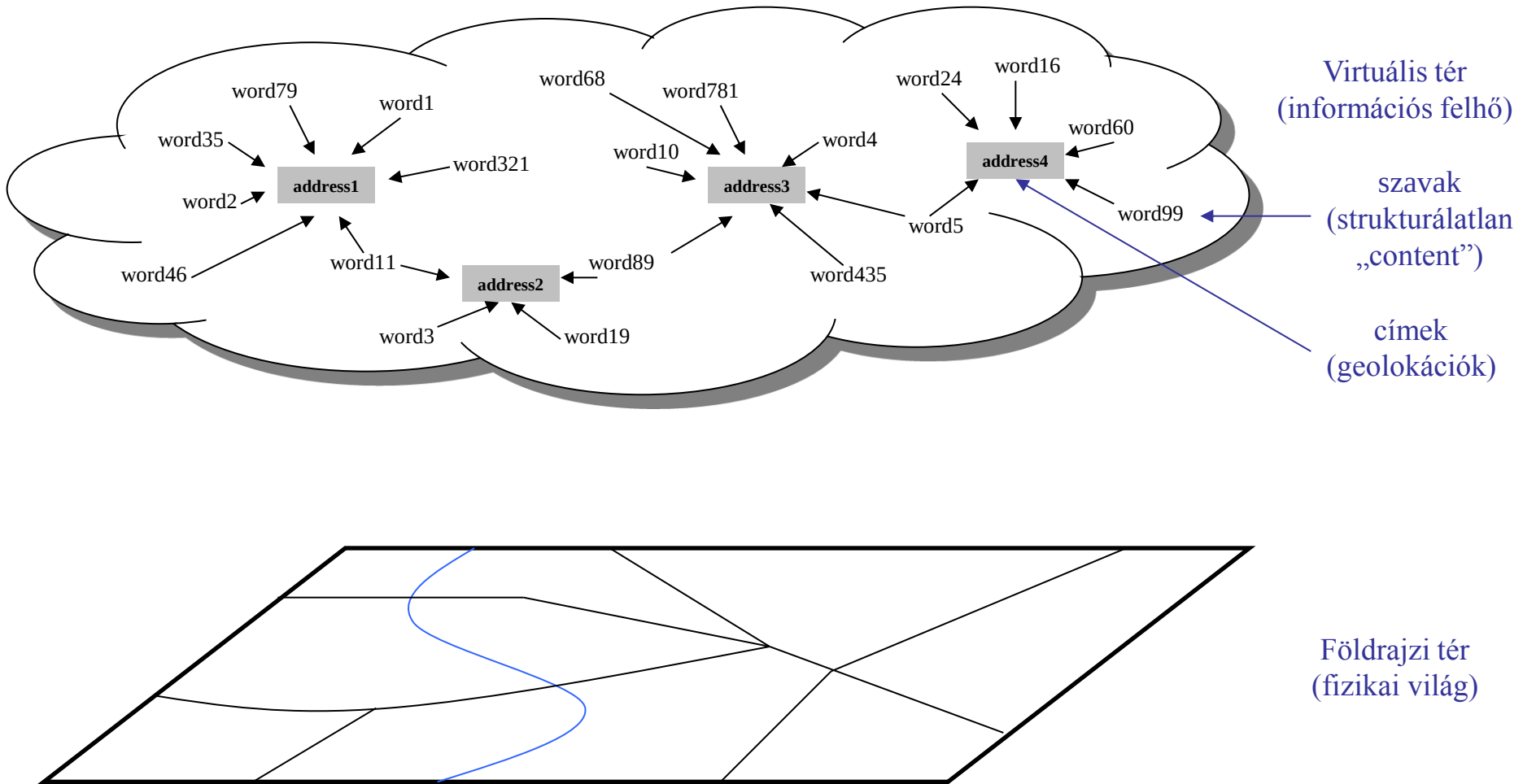
word21, word92, word8, word4, word511, word4, word9, word8, word991, word10, word132, word45, word82, word3, word1, word55, word9, word21, word7, word21, word92, word8, word4, word411, word4, word9, word8, <u>address3</u> , word10, word132, word45, word82, word3, word1, word50, word9, word21, word7, word21, word92, word8, word4, word511, word4, word9, word8, word79, word1, word13, word5, word45, word82, word3, word1, word75, word9, word21, word7, word33, word6, word4, word10
--

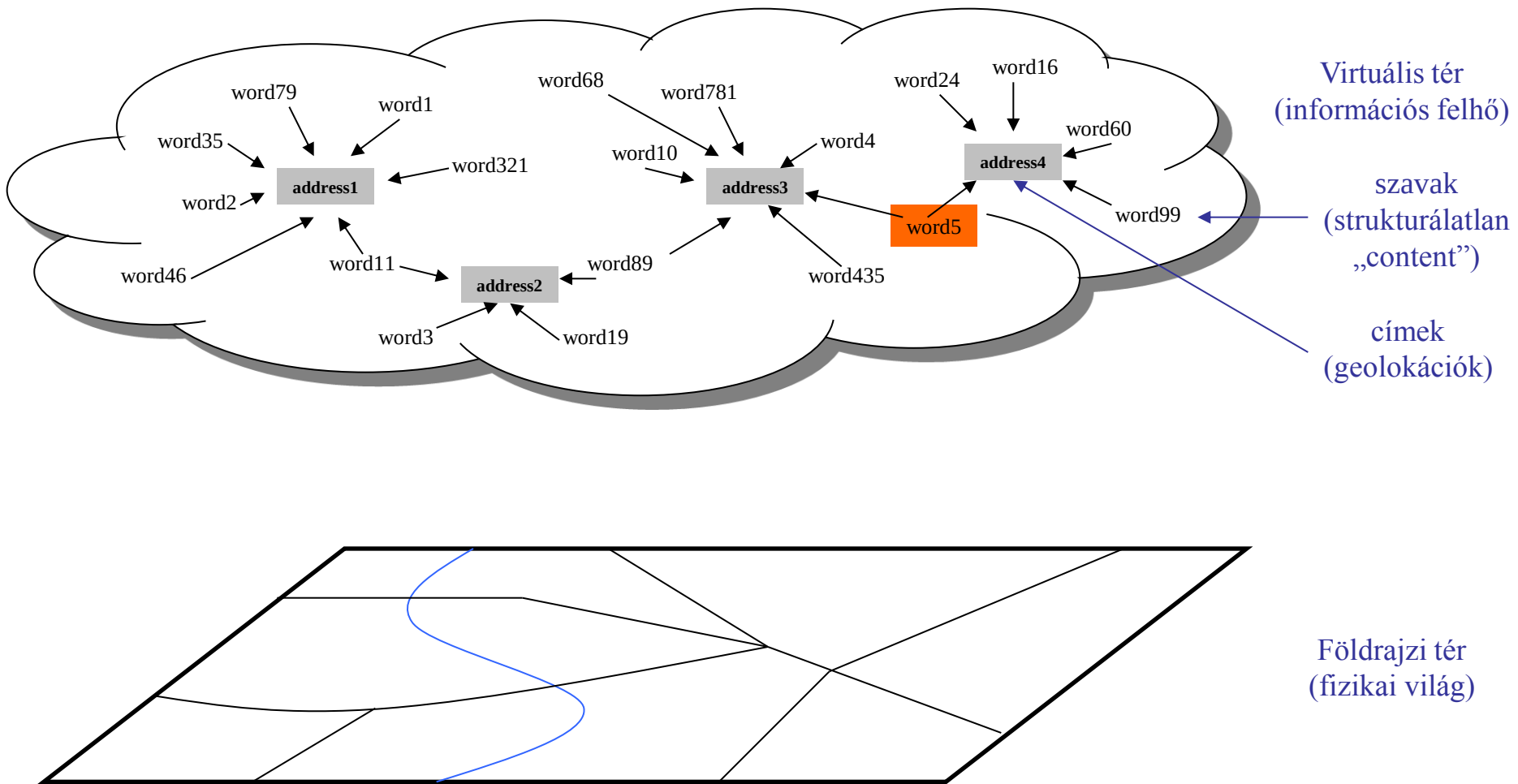
Strukturált adatbázis

address1	word2; word3; word45; word66;
address2	word24; word36
address3	word1; word3; word4; word8;...
address4	word81
address5	word4; word6; word54
address6	word47; word68; word77; word78

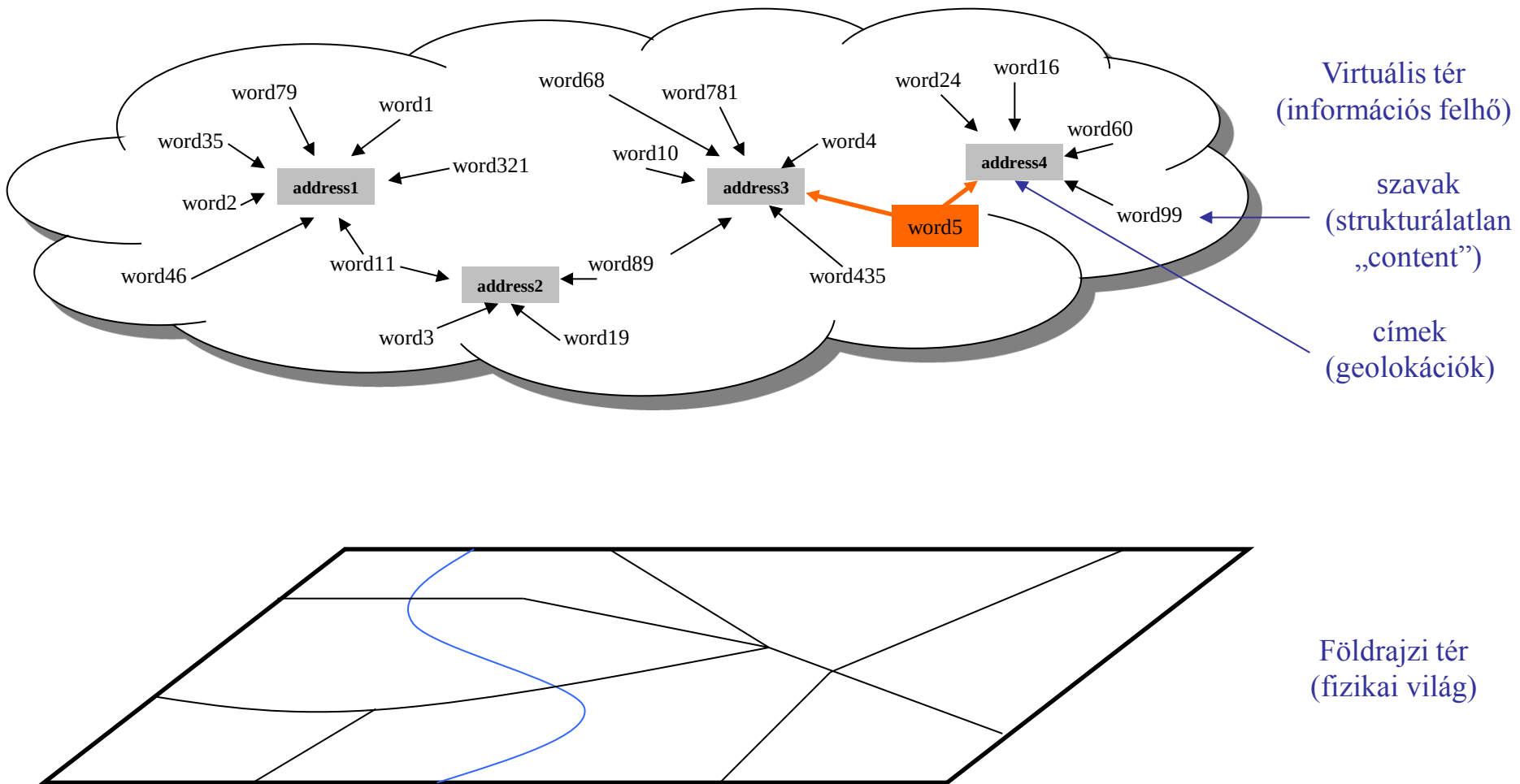
Egy kiválasztott kulcsszó virtuális térbeli előfordulásainak azonosítása a földrajzi térben

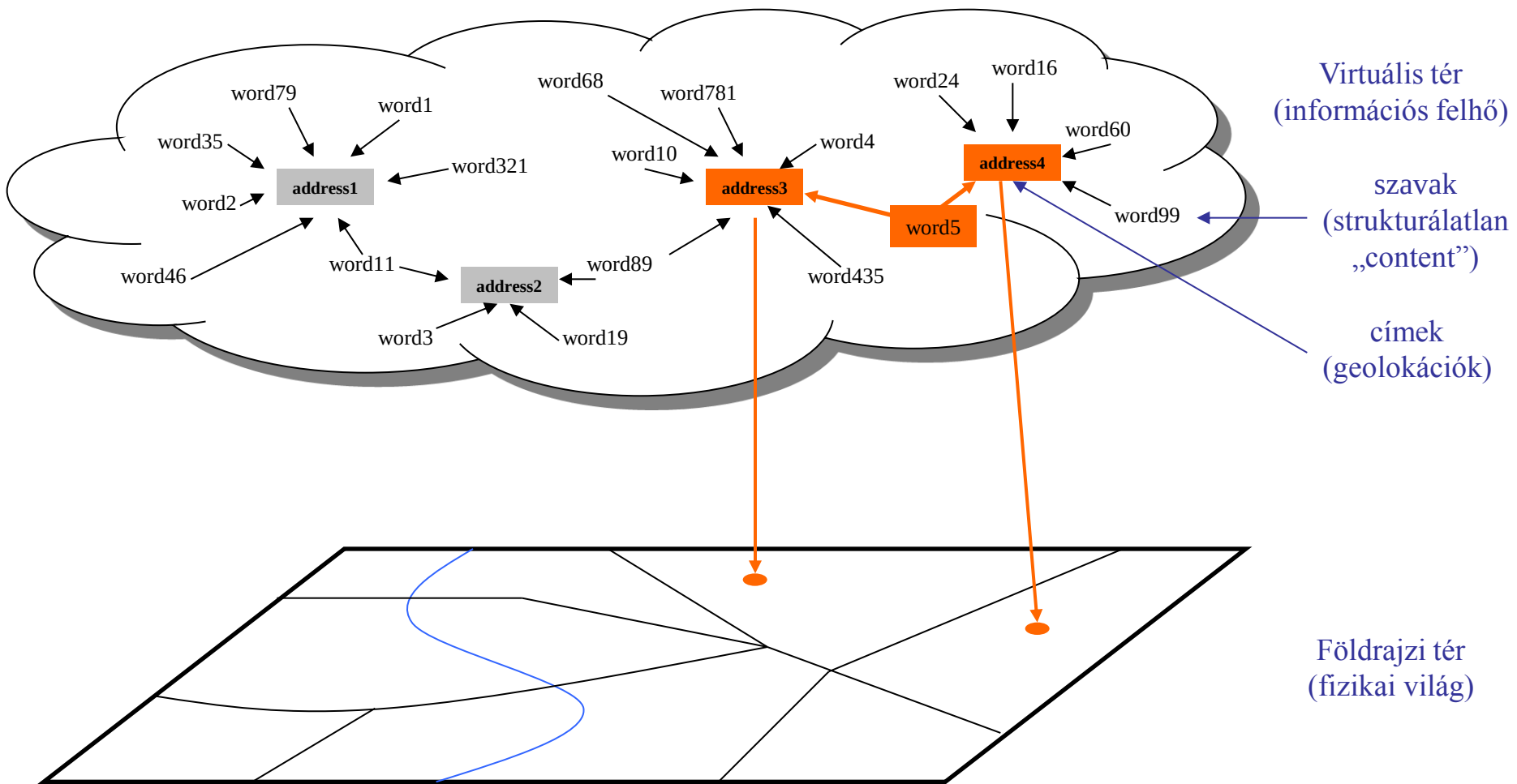
Egy kiválasztott kulcsszó virtuális térbeli előfordulásainak azonosítása a földrajzi térben

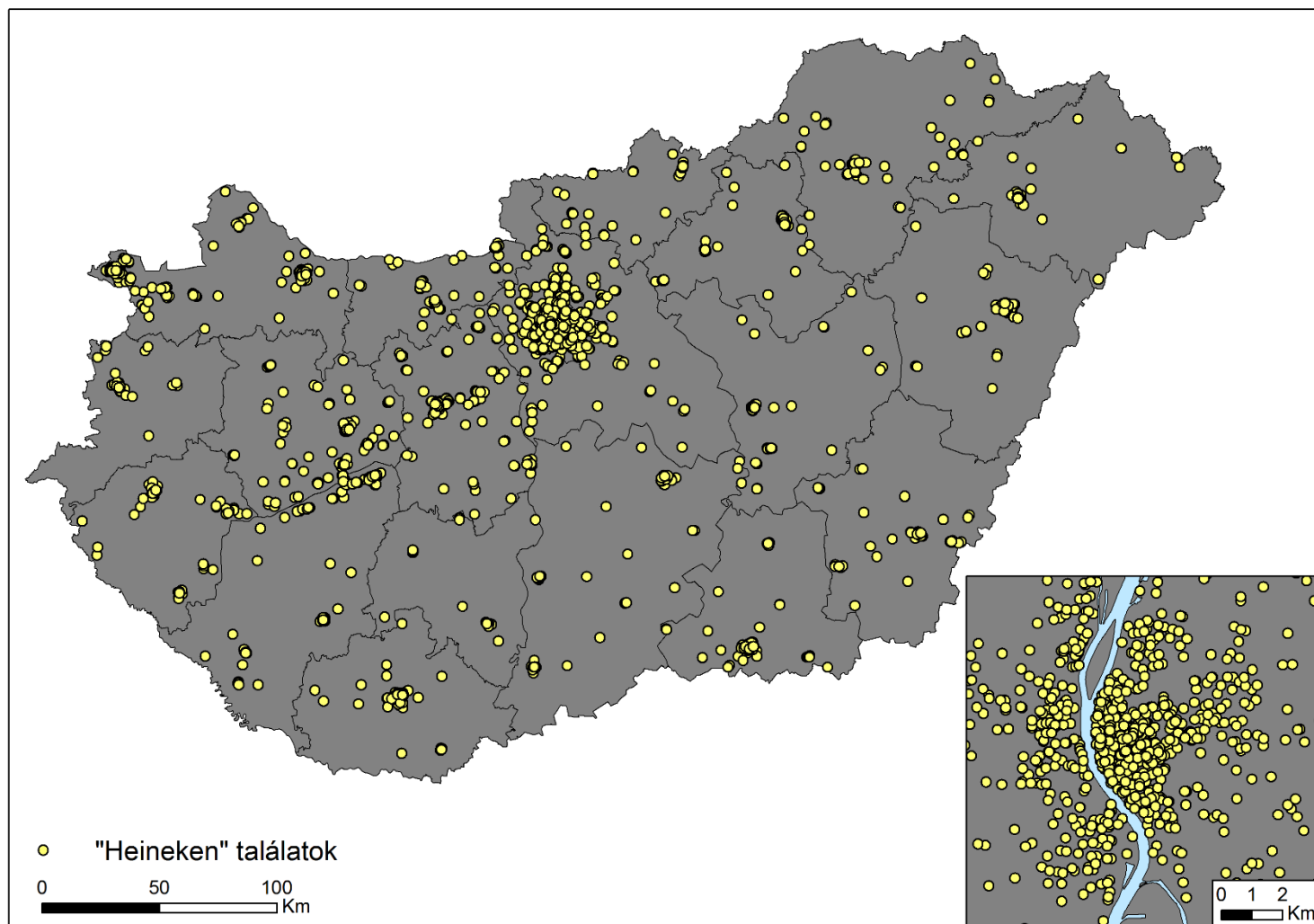
Egy kiválasztott kulcsszó virtuális térbeli előfordulásainak azonosítása a földrajzi térben

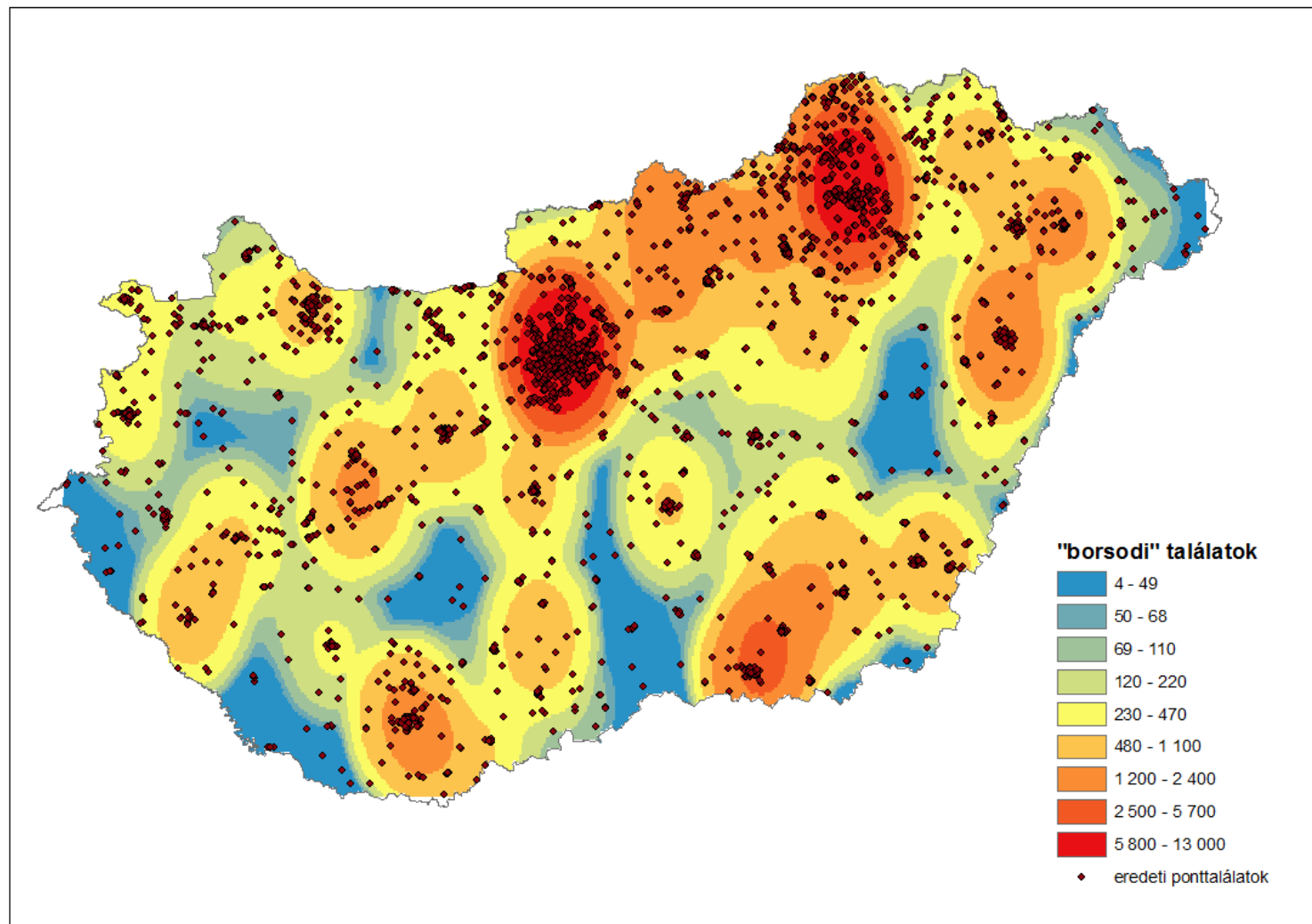
Egy kiválasztott kulcsszó virtuális térbeli előfordulásainak azonosítása a földrajzi térben

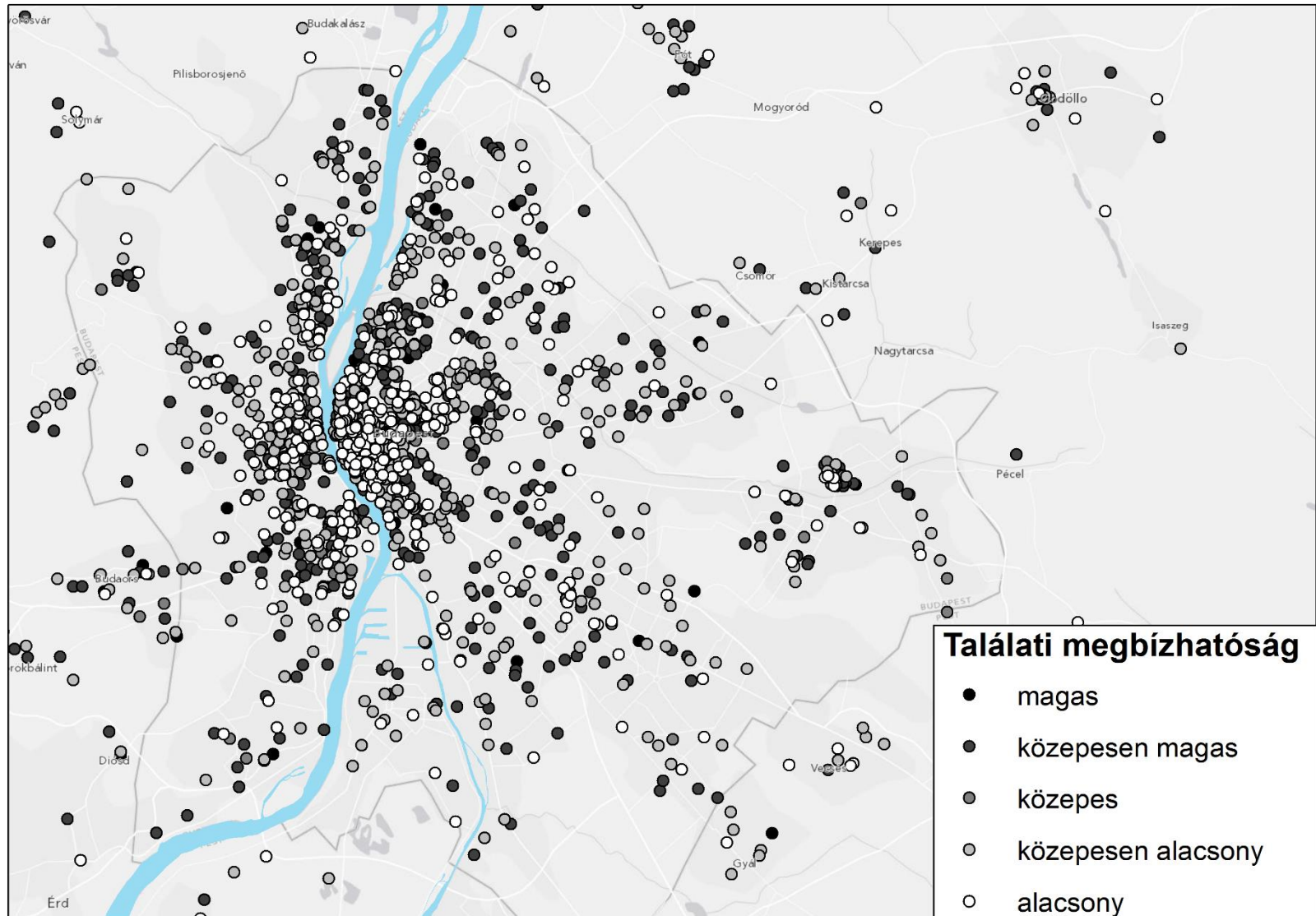
Heineken kulcsszó-előfordulások Magyarországon (N=52646)

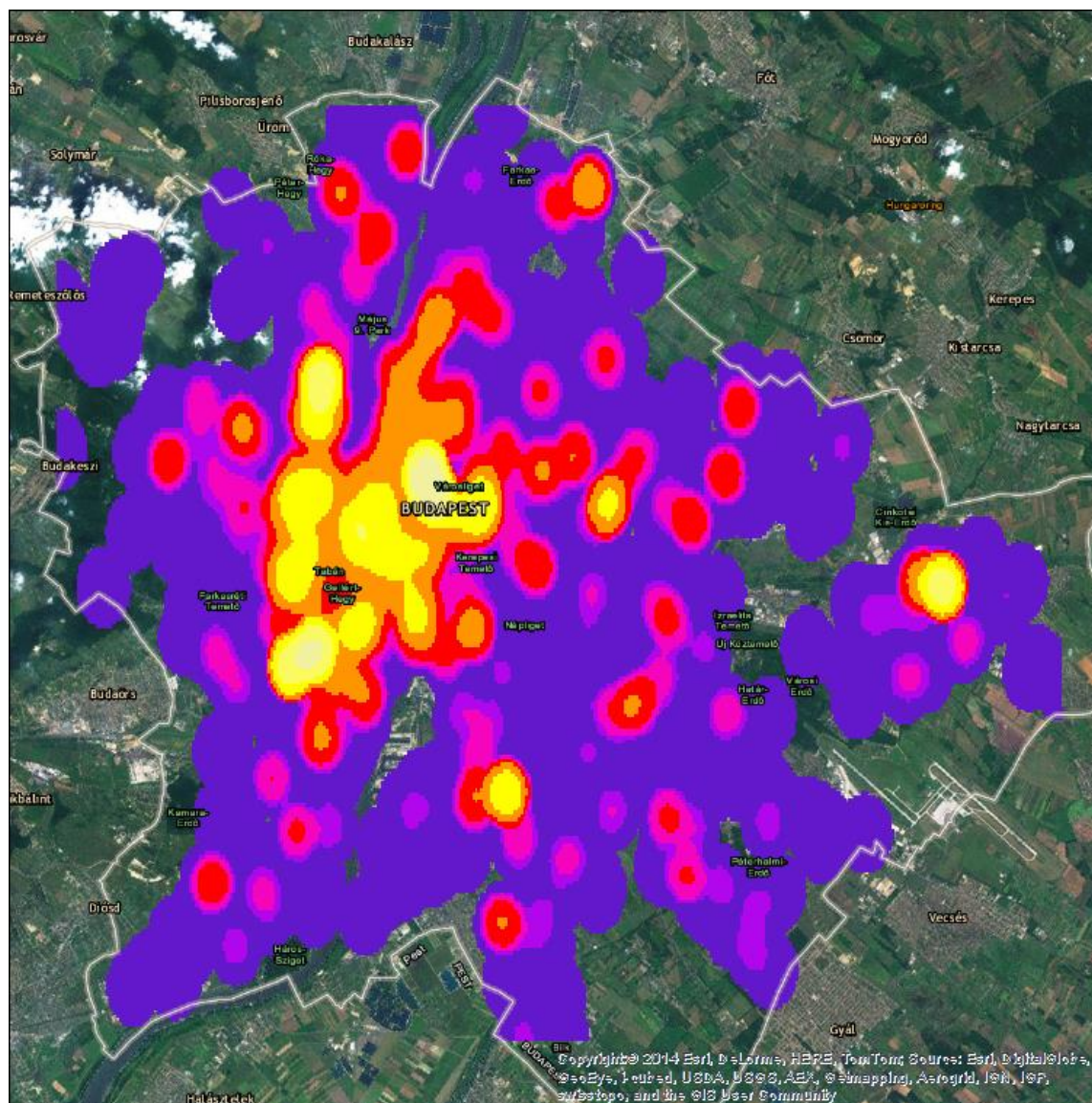
Borsodi kulcsszó-előfordulások sűrűségterképe (N=50733)

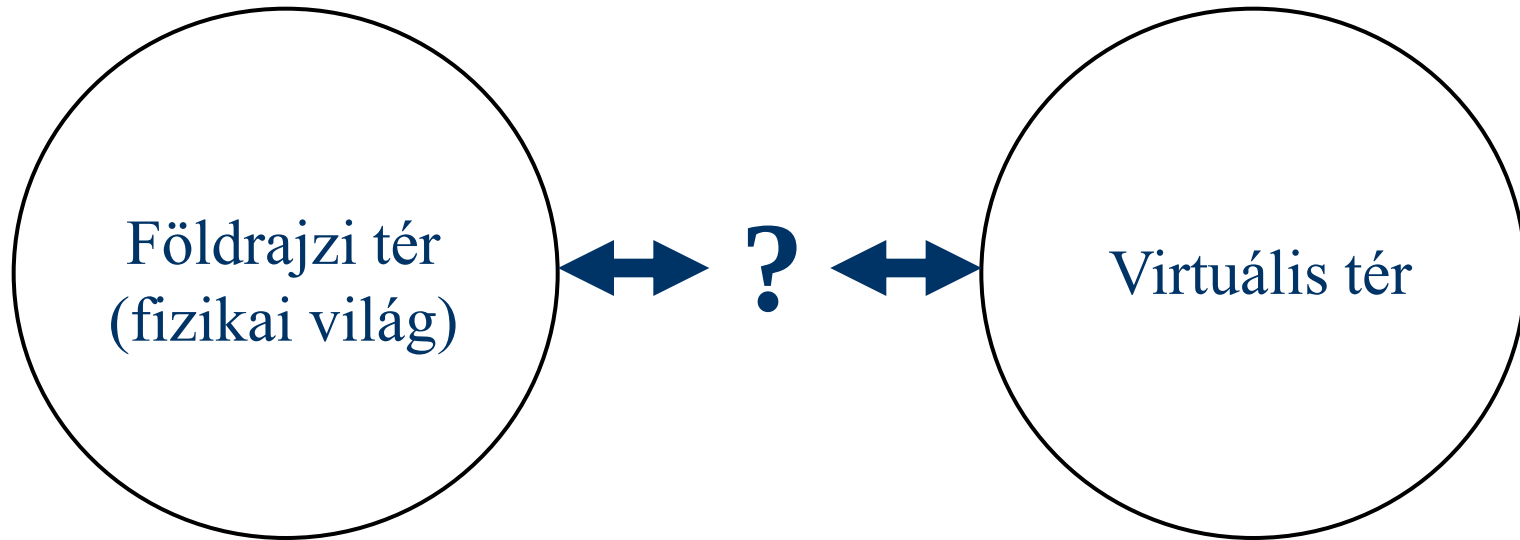
A „borsodi” kulcsszó előfordulásai a találatok megbízhatósága szerint Budapesten

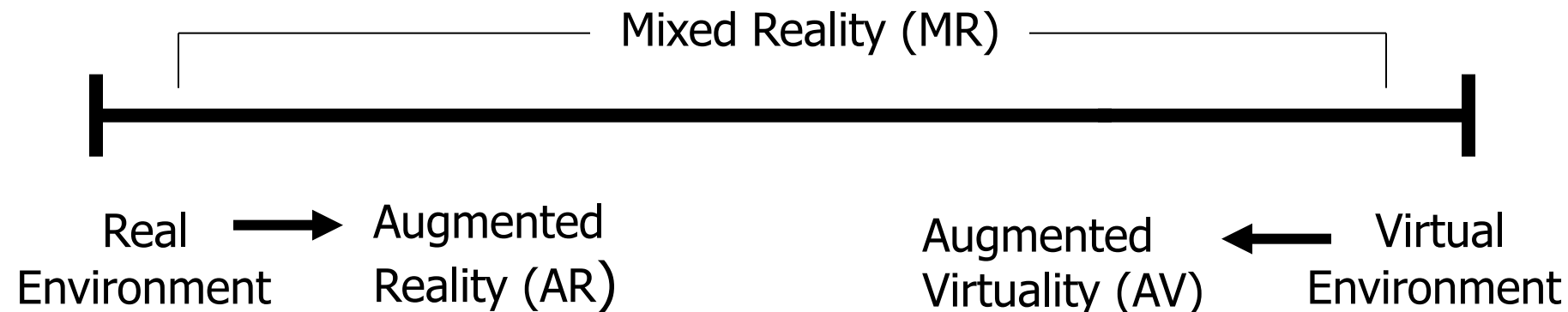
Az „egészség”kulcsszó-előfordulások interpolált modellje Budapesten

Léteznek-e átmeneti terek a valódi és a virtuális világ között?

Léteznek-e átmeneti terek a valódi és a virtuális világ között?

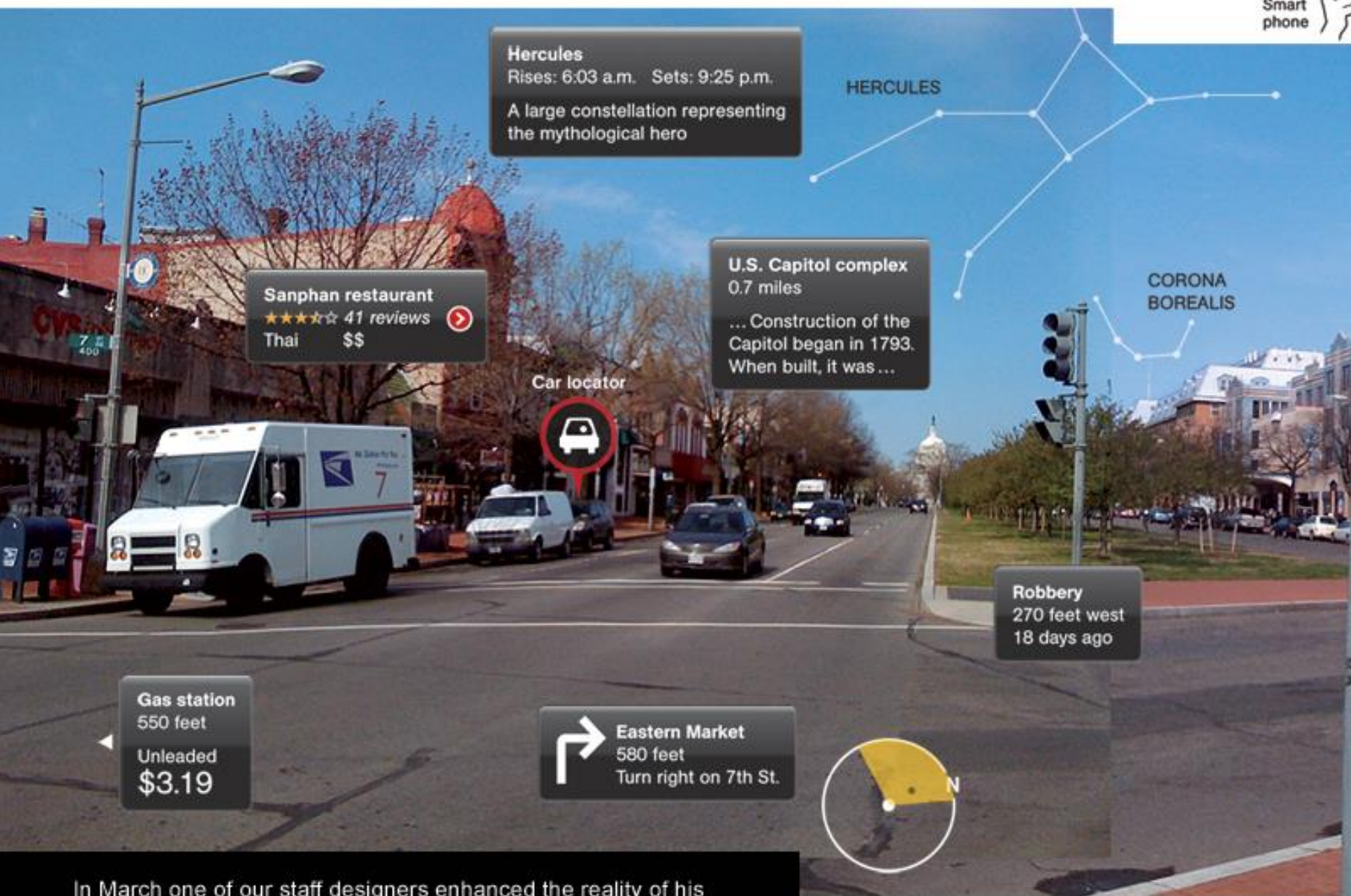
AR

AR technológia: a virtuális és a földrajzi tér keveredése

- AR: Augmented Reality (kiterjesztett valóság)
- a valódi világra kivetített (beágyazott) képszerű elemek
- a felhasználó által érzékelt valódi világ és a számítógép által generált képszerű (esetleg szöveges) információk látszólagos kapcsolata
- a virtuális és a valóságos térbeli elemek keveredése

Összekeveredő valóságok

In March one of our staff designers enhanced the reality of his Washington, D.C., neighborhood. Smart phone applications (apps) added layers of information to what he saw—called out in this composite of five photos, each taken with his phone.

UP AND AWAY Point your phone at the sky and find stars hidden by daylight. Aim at a tourist spot

REA
the c

A földrajzi és a virtuális tér kapcsolata

- A kapcsolati elem maga az ember
- A fizikai és virtuális tér dualitása az információs társadalom térbeli alapjellegzetessége

**Köszönöm a
figyelmet!**